

DARBININKAS

Vol. LXXVI, Nr. 23
Birželio - June 7, 1991

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Gen. Colin L. Powell, dar ke turiais mėnesiais prieš termino išsibaigimą, paskirtas vėl dvejų metų laikotarpiui būti JAV jungtinio štabo viršininku. Prez. Bush, kurio oficialiu kariniu patarėju yra gen. Powell, pranešdamas apie paskyrimą, palankiai vertino generolo atliekamą darbą.

Abisinijoje žmonės šoko ir dainavo sostinės gatvėse, kai paaiškėjo, jog žlugo 14 metų valdžiusio komunisto Mengistu vyriausybė, ir jis pats pabėgo į Zimbabvę. Valdžią perėmė ir tvarką šalyje prižiūri prezidento pareigas einantis gen. It. Tesaye Gebra-Kidan. Sukilėliai, ilgai kovoję prieš komunistinį režimą, sutinka įeiti į koalicinę vyriausybę.

Rytų Vokietijos valdžia, kaip neseniai paaiškėjo iš rastų dokumentų, politinių priešų vaikus atimdavo nuo tėvų ir leisdavo adoptuoti jos parinktomis šeimoms. Aiškinimas toks: politiskai nusikaltę tėvai negali išauginti gerų vaikų.

Sovietų Sąjungos vyriausybė oficialiai pareiškė protestą dėl to, kad Vokietijos saugumo organai suėmė buvusius Rytų Vokietijos pareigūnus, kurie kaltinami už duotus įsakymus policijai šauti į begančius per sieną į Vakarų.

Pietų Korėjos prezidentas paskyrė naują premjerą, norėdamas apraminti bendrąją opiniją, kai žmonės buvo pasiūšauję prieš jo vyriausybę ir studentai bei darbininkai kėlė riaušius.

Pietų Afrikos vyriausybė išleido įsakymą, draudžiantį nešioti ietis kartu su kitais primityvaus pobūdžio ginklais. Tai padaryta Afrikos Kongresui reikalaujant. Juodukų neramumų metu daug žmonių nuo jų žudavo.

Irako kariuomenė pasitraukė iš Kurdų miestelio Dohuk, kuriame įsikuria aliantų kariuomenės daliniai, saugantys kurdus nuo Irako persekiojimo. Tik nežinia ar kurdai, pabėgusieji karo metu iš Irako dabar apsispręs sugrįžti ir vėl pradėti gyvenimą be baimės, kad bus skriaudžiami.

D. Britanija, po 45 metų pertraukos, atnaujiną savo diplomatinis santykius su Albanija. Santykiai buvo nutraukti 1946 m., kai Albanijos pakrantėse minas kliudė ir buvo susprogdinti britų laivai, už kuriuos kompensaciją mokėti albanai buvo atsisakę. Dabar albanai pareiškė, kad jie nereikalauja iš Britų aukso, kuris buvo Londone užšaldytas II Pas. karo metu.

Tunizijos saugumas suėmė apie 300 muzulmonų, kurių tarpe yra apie 100 kariškių, kaltindamas juos planavimu nuversti vyriausybę.

Kuveito vyriausybės prokuroras vėl pradėjo bylas prieš vadinamus karo nusikaltėlius, kurie, Irakui užėmus šalį, talkino okupantams. Anksčiau buvo nuteisti asmenys, kuriems net neleista advokatų pagalbą. Dabar valdžia jau skiria advokatus.

Čekoslovakijos parlamentas priėmė įstatymą sugrąžinti žemdirbiams ūkius, kuriuos komunistai buvo nusavinę. Dėl žemės, esančios kolūkiuose, bus sprendžiama vėliau.

NEPAKĖSIM E PAKARTOTINO SMURTO IR PROVOKACIJŲ

— Lietuvos Aukščiausioji Taryba reaguoja į TSRS ginkluotų pajėgų siautimą pasienyje —

(New York, 1991 gegužės 28. LIC) Lietuvos Aukščiausioji Taryba ir Vyriausybė Lietuvos Informacijos Centrai perdavė valstybinių pareiškimų, liečiančių TSRS ginkluotų formuotųjų terorą prieš Lietuvos Respublikos įstaigas ir gyventojus. Pateikiamie pilnus dokumentų tekstus.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS NUTARIMAS DĖL TSRS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS "OMON" BEI KITŲ TSRS FORMUOČIŲ IR JŲ VEIKSMŲ PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKĄ IR JOS GYVENTOJUS

Pastaruoju metu padažnėjo TSRS ginkluotų formuotųjų smurto akcijos prieš Lietuvos Respublikos įstaigas ir organizacijas, jų pareigūnus bei civilius gyventojus, kurias vykdo TSRS vidaus reikalų ministerijos "OMON" ginkluotos formuotės, taip pat kitos TSRS kariškių ginkluotos grupės. Nepaisant to, kad tokio pobūdžio teroro akcijas visuotinai smerkia daugelio pasaulio valstybių vyriausybės bei visuomenė, kad TSRS vadovybė ne kartą žadėjo nenaudoti jėgos prieš Lietuvą, TSRS ginkluotosios pajėgos ir TSRS Vidaus reikalų ministerijos ginkluoti padaliniai plečia prievartos veiksmus prieš nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Dabar smurtas nukreiptas prieš Lietuvos Respublikos pasienio kontrolės postus ir muitines, jų darbuotojus bei pasienio gyventojus. Šiais veiksmais trukdoma normali Lietuvos Respublikos valstybinių institucijų veikla, niokojamas ir plėšiamas jų turtas, žalojami žmonės, keliama tiesioginė grėsmė jų gyvybei. Tokiais provokacinio pobūdžio veiksmais TSRS siekia destabilizuoti politinę padėtį, sukurstyti neramumus ir tuo pakenkti Lietuvos valstybei.

Šiuose veiksmuose yra sunkių nusikaltimų požymių, todėl juos padarę asmenys turi būti traukiami baudžiamojon atsakomybėn pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Neteisėtus TSRS prokuratūros padalinius Lietuvoje mėgina suteikti teisėtumo įvaizdį šioms teroro akcijoms. TSRS vadovybei tenka visa atsakomybė už ginkluotų grupuočių veiksmus Lietuvoje, nepaisant mėginimų nuo jos atsiriboti.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, smerkdama šiuos neteisėtus veiksmus ir siekdama užtikrinti Lietuvos Respublikos bei jos gyventojų saugumą, nutaria:

1. Paskelbti, kad TSRS Vidaus reikalų ministerijos formuotė "OMON", taip pat bet kurios kitos formuotės, kurių nenumato Lietuvos Respublikos įstatymai, Lietuvos Respublikoje yra neteisėtos, o bet kurie tų formuotųjų jėgos veiksmai prieš Lietuvos Respubliką ir jos gyventojus yra nusikalstami.

2. Pažymėti, kad pagal Lietuvos Respublikos įstatymus baudžiamojon atsakomybėn traukiami ne tik tiesioginiai atitinkamų nusikaltimų vykdytojai, bet ir šių nusikaltimų organizatoriai, kurstytojai, padėjėjai, taip pat asmenys, slėpę šiuos nusikaltimus, trukdę juos atskleisti ar apie juos nepranešę. Gauto ne

teisėto įsakymo vykdymas neatleidžia nusikaltimą padariusio asmens nuo baudžiamosios atsakomybės.

3. Priminti, kad kiekvienas Lietuvos Respublikos pareigūnas, pilietis, taip pat kitas gyventojas turi Laikinajame Pagrindiniame Įstatyme įtvirtintą ir valstybės garantuojamą konstitucinę teisę ginti pats ir ginti savo valstybę, saugomus objektus ir kitus asmenis nuo bet kokių pavojingų nusikalstamų pasikėsinių naudojant visas teisėtas priemones ir būdus, priešintis bet kuriam užpuolikui.

4. Pavesti Lietuvos Respublikos teisėsaugos įstaigoms, bendradarbiaujant su kaimyninių valstybių institucijomis, imtis papildomų veiksmų, kad visi tokie nusikaltimai būtų visapusiškai ir objektyviai ištirti, o juos padariusieji asmenys patraukti atsakomybėn ir nubausti. Būtina padaryti išvadą, paremtą jau įvykdytais TSRS vidaus reikalų ministerijos "OMON" formuotųjų plėšikavimo veiksmais ir nurodytoju tyrimu, ar visa ši grupuotė gali būti paskelbta banditų ir teroristų gauja su atitinkama kiekvieno gaujos nario atsakomybe.

5. Pavesti Lietuvos Respublikos Vyriausybei iš esmės sustiprinti Lietuvos Respublikos val-

stybinės sienos apsaugą, organizuoti sunaikintų Lietuvos Respublikos pasienio kontrolės postų bei muitinių atstatymą ir įtvirtinimą.

6. Įpareigoti pasienio rajonų savivaldybes teikti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ir Muitinės departamentams visokeriopą paramą, kad būtų užtikrintas normalus pasienio kontrolės postų ir muitinių darbas.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas
V. Landsbergis

Vilnius, 1991 m. gegužės 27 d.
Nr. I-1373

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS POTVARKIS 1991 M. GEGUŽĖS 22 D. NR. 330 P VILNIUS

Atsižvelgiant į pastarosios dienos įvykdytas provokacijas pasienio rajonuose, suaktyvėjusi tarybinės armijos junginių perdislokavimą ir būtinumą sugriežtinti viešosios tvarkos apsaugą bei užtikrinti gyventojų saugumą:

1. Įpareigoti Vidaus reikalų ministeriją: sugriežtinti viešosios tvarkos apsaugą, įvedant Respublikos miestuose bei pasienio rajonuose

(nukelta į 2 psl.)

TSRS ĮŽULUMAS IŠŠAUKIA PABALTIEČIŲ BENDRĄ REAKCIJĄ

(New York, 1991 gegužės 30. LIC) Šiaulių poilsio parko vasaros estradoje gegužės 29 buvo du sprogimai, pranešė Lietuvos ELTA Lietuvių Informacijos Centrai.

Pasak korespondentės Laimos Peleckienės, estradoje vyko Šiaulių krašto Lietuvos demokratų darbo partijos (LDDP) yra persikrikštijusi Lietuvos Komunistų Partija) atviras susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 3000 LDDP narių ir rėmėjų bei grupė Aukščiausiosios Tarybos deputatų. Lietuvos ELTos žiniomis, saviveiklininkams atidarius programą ir paskui pradėjus kalbėti LDDP lyderiui Gediminui Kirkilai, "estradoje driokštelėjo galingas sprogimas. Iškart po jo nuaidėjo antras, silpnesnis tribūnoje, kur sėdėjo žmonės. Per antrąjį sprogimą lengvai sužalota viena moteris". Įvykis tiriamas ir iškelta baudžiamoji byla. Šiaulių miesto policijos vyresnysis komisaras Romas Vaitiekūnas išreiškė nuomonę, kad akcija buvo suplanuota iš anksto. Tai rodo įvykio vietos patikrinimas.

Tame tarpe Latvijos pasiuntinybė Washingtono LIC-ui pranešė, kad šiandien Latvijos vyriausybės nariai evakuavo valstybinius pastatus Rygoje anonimui pranešus, kad bus sprogimai. Anonimas vietiniam laikraščiu iš ryto telefonu pranešė, kad 2 val. p. p. bus du sprogimai tuo pat metu Aukščiausiosios Tarybos ir Ministrų tarybos pastatuose. Deputatai patalpas apleido, bet apsaugos personalui nieko neradus, po pusvalandžio į darbą sugrįžo.

Latvijos pasiuntinybė taip pat pranešė, kad gegužės 25 d., po

sovietų užpuolių pasienyje, sovietų tankai įvažiojo į Rygą, apsupo AT-bos ir MT-bos pastatus ir uždarė visus išėjimus iš miesto centro. Po kelių valandų, sovietų karinės pajėgos pasitraukė į vietinę bazę. Sovietų atstovai atsisakė paaiškinti šio incidento motyvus.

BALTIJOS VALSTYBIŲ TARYBA KREIPIASI Į PASAULIO ŠALIŲ PARLAMENTUS, VYRIAUSYBES IR TAUTAS

Ginkluotų pajėgų ir TSRS Vidaus reikalų ministerijos padaliniai per pastarąsias savaites užpuolė keletą įvairių objektų, esančių Lietuvos, Estijos ir Latvijos teritorijose. Dėl tų užpuolimų daug žmonių nukentėjo, padaryta rimtų materialinių nuostolių. Kasdien didėja įžulumas, tyčiojimas bei agresyvus provokacinis užpuolimų pobūdis. Gegužės 24-ąją Lietuvoje prie Saločių kaimo, užpuolant muitinės postą, tarybinių kareivių buvo apšaudytas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatės Rasos Rastauskienės automobilis, su ja buvo šturkščiai, įžeidžiamai elgiamasi.

Dabartinė situacija primena tą laikotarpį, kuris buvo prieš 1991 metų sausio tragiškuosius įvykius. Vėl susiduriame su plačiai koordinuota operacija visose trijose Baltijos valstybėse. Šie įvykiai ryškiai rodo visam pasauliui, kokie nenuoširdūs buvo Kremliaus patikrinimai po sausio įvykių. Prievarta naudojama tuo metu, kai oficialiųjų delegacijų konstruktyvios derybos tarp Baltijos valstybių ir TSRS dėl TSRS kaltės vis dar neprasidėjo.

Baltijos Valstybių Taryba kreipiasi į viso pasaulio parlamentus, vyriausybes ir tautas, kviesdama pareikšti ryžtingą protestą prieš naujus TSRS prievartos veiksmus Baltijos valstybėse. Kol bus užpuodinėjami žmonės ir pastatai, negalima rimtai patikėti, jog reformų ir demokratijos procesas Tarybų Sąjungoje tebesitęsia. Sausio mėnesį tarptautinis solidarumas sugebėjo paveikti įvykių eigą. Deja, tik po to, kai nepataisomi dalykai jau įvyko. Dabar būtina to neleisti.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas
Vytautas Landsbergis

Estijos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas
Arnoldas Riutelis

Latvijos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas
Anatolijus Gorbunovas
1991 gegužės 25 d.

(LIC)

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis ir Loyolos universiteto prezidentas Raymond C. Baumhart, SJ, Landsbergiui garbės doktorato suteikimo iškilmėse Chicagoje. Nuotr. Julijos Izokaitytės

PABALTIEČIŲ ATSTOVYBIŲ NUSAVINIMO KLAUSIMAI

Trys Pabaltijo respublikos nori atgauti sovietų pasisavintus jų diplomatinės atstovybės Paryžiuje pastatus, tuo tikslu Prancūzijos teisme ruošiasi iškelti Sovietų Sąjungai civilinę bylą. Apie tai gegužės 17 pranešė prancūzų žinių agentūra France Presse.

Teisminis bylos iškėlimo sovietams klausimą su prancūzais deputatais, be kita ko, svarstė Paryžiuje lankęsis Latvijos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Gorbunovas. Sumanymui pritaria Estijos ir Lietuvos vyriausybės.

Prancūzijos teisme pabaltiečių vyriausybę vardu bylą sovietams iškels advokatas Jean-Pierre Spitzer, procese, kaip informuoja agentūra France Presse. Pabaltiečiams atstovaus Prancūzijos nacionalinės asam-

blėjos narys deputatas Michel Pelchat.

Sovietų pasisavintoje buvusioje Latvijos diplomatinėje atstovybėje Paryžiuje yra įsikūręs sovietų konsulas, buvusioje Lietuvos atstovybėje yra sovietų informacijos centras, senosios Estijos atstovybės namai buvo nugriauti, jų vietoje pastatyti nauji, kuriuose yra taip pat įsikūrę sovietai.

1940 metais, kai dar tebegaliojo nacių ir sovietų draugystės sutartis, vokiečių okupacinė valdžia Paryžiuje privertė trijų Pabaltijo valstybių diplomatinės misijų šefus atstovybių pastatus atiduoti miesto prefektūrai, kuri savo ruožtu juos perdavė sovietams. Yra išlikęs tik vienas raštiskas pastatų perdavimo dokumentas: tai pažymėjimas, kurio

iš prancūzų pareikalavo tuometinis Lietuvos ministras Paryžiuje Petras Klimas ir kuriuo Paryžiaus prefektūra patvirtina Lietuvos atstovybės pastato perėmimą.

Karo metu pastatus pasisavino vokiečiai, kuriai pasibaigus naujoji Prancūzijos valdžia juos vėl perdavė sovietams, nors Prancūzijos tuometinis užsienio reikalų ministras įsakmiai pareiškė, kad Prancūzija nepripažįsta teisėtų prievartinį Pabaltijo respublikų įjungimą į Sovietų Sąjungą. Aneksijos nepripažinimo politikos tebesilaiko ir dabartinė Prancūzijos valdžia.

Kuveito valdytojai suskilo savo planuose, kaip atstatyti karo nuniokotą kraštą. Vieni siūlo kraštą modernizuoti, kiti — sugrįžti prie arabų tradicijų, o yra ir tokių, kurie laikosi nusistatymo, kad viskas pasilikty "po senovei". Tie pastarieji yra Kuveito kilmingieji.

— Lietuvos statistikos departamentas apskaičiavo, kad per šių metų pirmuosius du mėnesius Sovietų kariuomenė Lietuvos ūkiui ir gyventojams padarė 74.9 milijono rublių nuostolių. Tai sunaikinto (užgrobto) turto balansinė vertė — 69.3 mln. rb., sugadinto turto remontas — 0.7 mln. rb., prarasta (pagrobta, sunaikinta) finansinių išteklių ir valstybės popierių — 30.800 rublių. Nuostoliai dėl gyventojų sužalojimų, traumų įvertinti 1,1 milijono rublių. Dėl Sovietų kariuomenės veiksmų labiausiai nukentėjo ryšiai. Jiems padaryta 48.3 milijono rublių nuostolių. Iš šios sumos 45.7 milijono rublių tenka Lietuvos radijui ir televizijai.

Kazimieras Antanavičius pasitraukė iš Lietuvių socialdemokratų partijos pirmininkų, aiškindamas, jog esąs per daug užsiėmęs savo darbu parlamente, kur jis vadovauja ekonominei komisijai.

LIETUVOS TAUTINIŲ MAŽUMŲ ATSTOVAI SUSITINKA SU EUROPOS PARLAMENTO SVEČIAIS

Literatūroje ir mene (1991. III.9) aprašomas Vilniaus Aukščiausiosios Tarybos įvykęs Lietuvos tautinių bendrijų susitikimas su Europos parlamentinės bendrijos delegacija, kuriai rūpėjo patikrinti ar Lietuvoje nediskriminuojamos mažumos.

Ar nebūsime engiami nepriklausomoje Lietuvos Respublikoje? Toks klausimas mums sukelia atlaidžią šypseną. Jeigu taip sakyti Kremlius, mes suprastumėm... Šitaip į parlamentarų klausimą atsakė Lietuvos tautinių mažumų atstovai.

Net tendencingi Kremliaus ideologai Lietuvoje nerodo jokių tautinės diskriminacijos pavyzdžių, išskyrus tai, kad Vilniuje troleibusų ir autobusų stotelių pavadinimai užrašyti lietuviškai, gražia, taisyklinga lietuvių kalba — kalbėjo Natalija Kasatkina, atstovaujanti Lietuvos rusų inteliģentijai.

Lietuvos lenkų mokslininkų draugijos pirmininkas, matematikos mokslų daktaras Romualdas Brazis apgailestavo, kad lenkų visuomenei labai trūksta inteligentų: iš Lietuvoje gyvenančių 7 procentų lenkų tik 0.6 turi aukštąjį išsilavinimą.

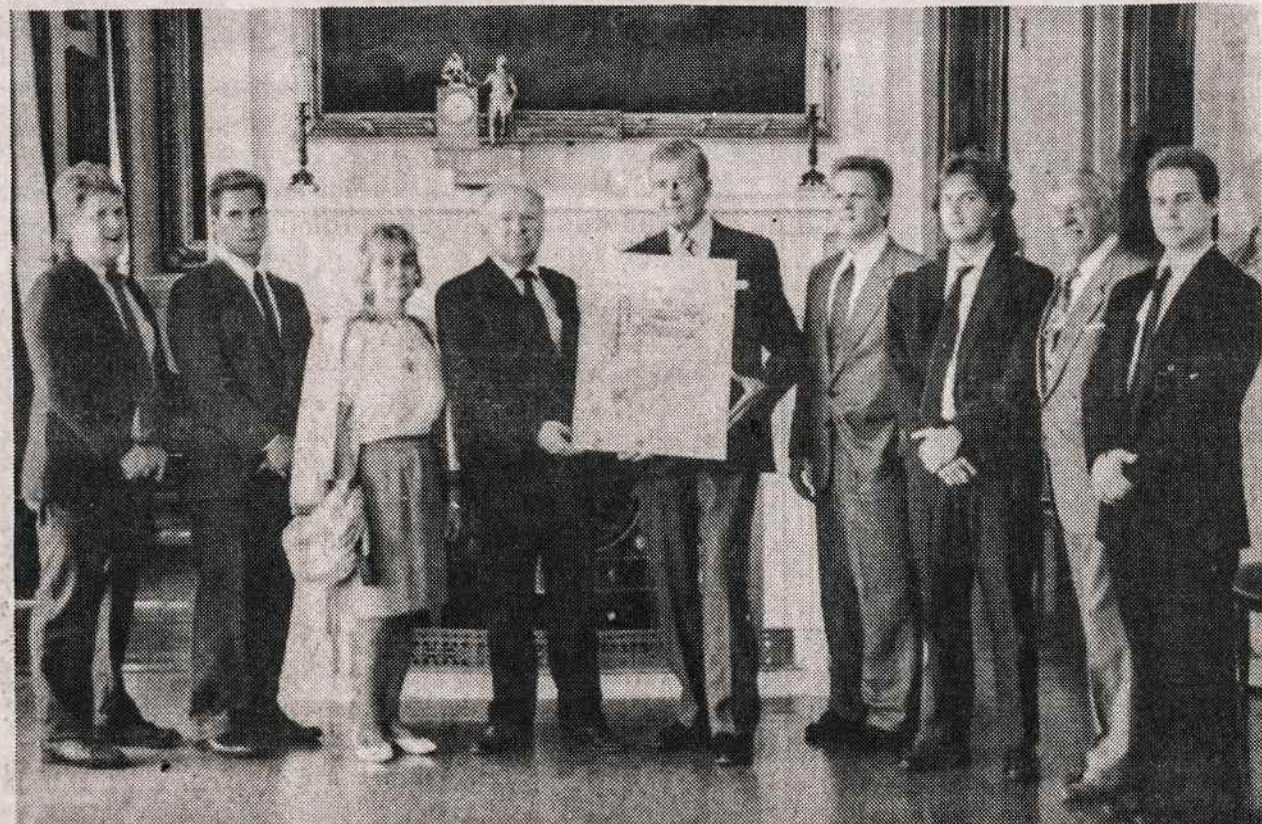
Gal lenkų tautinė mažuma

Savaitės įvykiai

Černobylio atominio reaktoriaus sprogimo sukeltoji radiacija nebuvo taip pavojinga, kaip anksčiau apie ją buvo skelbiama. Jungtinių Tautų Atominės energijos agentūra dabar pranešė, kad tasai radioaktingumas nebuvo aukštesnis už panašius atvejus kituose kraštuose.

Sovietinio parlamento narys Leonid Šarin, gynybos ir valstybės saugumo komiteto pirmininkas, vokiečių žurnalui pranešė, kad Sovietų Sąjunga išves iš Rytų Vokietijos savo kariuomenę anksčiau, negu susitarta. Esą ta kariuomenė išeisianti dar prieš 1994 metus, kaip sutartyje sakoma.

Izraelio valdžia ištrėmė keturis palestiniečius į Libaną, kaltindama juos neramumų kėlimu. Ištremtieji priklauso Palestinos Vadavimo Organizacijos šakai Fatah. Nuo 1987 gruodžio, kaip prasidejo palestiniečių sukilimai prieš Izraelitų, ištremta jau 66 asmenys. Pastaroji Izraelio akcija susilaukė tarptautinio pasmerkimo, nes tai didina įtampą, kai tuo tarpu JAV darbuojasi, rūpinamasi suvesti žydus su arabais prie bendro taikos stalo.

Romui Keziui, "Laisvės Žiburio" radijo vedėjui, New Yorko burmistras išleido specialią proklamaciją. Gegužės 23 d. New Yorko burmistro įstaigoje ta proklamacija buvo įteikta. Nuotraukoje iš k.: Edvardas Kezys, Vytis Kezys, Daiva Kezienė, Romas Kezys, burmistro atstovas Walter Ward, Ričardas Kezys, Algis Kezys, Al Marcelynas — burmistro įstaigos tarnautojas, Rimas Kezys. Nuotr. Vytauto Maželio

Lietuvoje neturi lenkiškų darželių, mokyklų, laikraščių? Gal jų nepakanka? Tautybių departamento generalinė direktorė Halina Kobeckaitė nurodė, kad Lietuvoje yra 141 lenkiškas

darželis, 123 lenkiškos mokyklos, 12 draugijų, leidžiami 7 laikraščiai, 1 žurnalas.

Žydų atstovas pažymėjo, kad Lietuvoje iki šiol nesukūrusi nė viena antisemitinė organizacija, ko, deja, negalima pasakyti apie Rusiją. Jo supratimu, tokių organizacijų kaip "Pamiat", Lietuvoje ir ateityje nebus. Už tai jis jaučias lietuviams pagarbą.

(Elta)

ŽINIOS IŠ ATSIKURIANČIOS LIETUVOS

— Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos nutarimu, norint sumažinti ryšių ministerijos išlaidas, nuo balandžio 11 sustabdytas specialių trijų skaičių telefono linijų veikimas, išskyrus valdžios įstaigas. Šios specialios linijos buvo neoficialiai vadinamos vyriausybinių linijom. Tų abonentinų skaičiuje buvo kariuomenės ir Maskvai palanki komunistų partijos frakcija. Ryšių ministrui pirma skambino Sovietų kariuomenės atstovas, o vakare į namus skambino Sovietų generalas ir grasino, kad jei tos linijos nebus atstatytos, tai jis atvyks su 100 karininkų "padaryti tvarkos". (LIC)

— "Draugystės" viešbutyje Vilniuje buvo paminėta Švedijos tautinė šventė — karaliaus Karolio XVI Augusto gimimo 45 metinės. Priėmimą surengė Švedijos generalinis konsulas Leningrade Dagas Sebastianas Ahlanderis, Švedijos konsulas Rygoje Larsas Fredenas ir Švedijos atstovas Lietuvoje Janas Nybergas.

— Vytauto Didžiojo universiteto atstigo faktą Sovietų Sąjunga ignoravo. Neseniai oficialiai iš Maskvos prabilo Komunistų partijos pareigūnas ir pranešė, kad pastatas, kuriame universitetas įsikūrė, priklauso komunistų partijai. Anksčiau tame pastate buvęs partijos švietimo skyrius.

— Lietuvos socialdemokratų partijos XV suvažiavimas, įvykęs gegužės 4 - 5, prof. Kazimierui

Antanavičiui atsisakius kandidatuoti, naujuoju LSDP pirmininku išrinko prof. Aloyzą Sakalą. Kartu paminėta partijos 95 metų sukaktis. Suvažiavimas nutarė aktyviems Lietuvos socialdemokratams, gyvenantiems užsienyje ir Lietuvoje, suteikti LSDP garbės nario vardus. Suvažiavimas nutarė kreiptis į Socialistų Internacionalą ir prašyti socialistų partijų pagalbos, kad šios darytų spaudimą savo vyriausybėms paspartinti Lietuvos pripažinimą. Į birželio 11 - 12 dienomis vykstančią Soc. Internacionalo konferenciją Istanbule LSDP delegavo prof. K. Antanavičių, prof. A. Sakalą ir dr. J. Valaitį.

— "Spindulio" spaustuvė Kaune išspausdino 50,000 egz. tiražu knygą *Lietuva, 1991.1.13*. Ten sukaupia reikšminga medžiaga apie kruviniuosius sausio 13-osios įvykius: žmonių liudijimai, dokumentai bei nuotraukos.

— Klaipėdoje Lietuvos Aukščiausioji Taryba nutarė įsteigti universitetą, kuris sujungs iki šiol ten veikusių kitų mokymo įstaigų fakultetus ir turės stiprų jūrų fakultetą. Universiteto rektoriumi išrinktas fizikos ir matematikos mokslų daktaras Donas Švitra.

— Lietuvoje dėl mažų atlyginimų pradėjo streikuoti mokytojai. Gyvenimui reikalingiausios priemonės, ypač maistas, labai pabrango.

NEPAKĖSIME PAKARTOTINO SMURTO IR PROVOKACIJŲ

(atkelta iš 2 psl.)

se iki 1991 m. birželio 1 d. nuolatinių patruliavimą ir atitinkamai apginkluojant patrulines tarnybas;

užtikrinti šios ministerijos sistemoje esančių ginklų apsaugą.

2. Nustatyti, kad ginklai iš policijos komisariatų ir kitų jų saugojimo vietų gali būti perduodami kitiems padaliniais ir apsaugos tarnyboms tik Vidaus reikalų ministro ar Policijos departamento generalinio komisaro įsakymu, suderinus su Lietuvos

Respublikos Vyriausybės vadovybe.

3. Laikyti, jog už šio potvarkio vykdymą yra atsakingas Policijos departamento generalinis komisaras P. Liubertas.

4. Supažindinti su šiuo potvarkiu policijos komisariatus.

Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas
G. Vagnorius

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARY-

VYTAUTO LANDSBERGIO VILTYS

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, kalbėdamas Chicagoje surengtoje spaudos konferencijoje, pasakė, kad po kelionės Jungtinėse Amerikos Valstijose jis daug optimistiškiau vertina Lietuvos visiškos nepriklausomybės atkūrimo galimybes.

Šios savo kelionės metu, pažymėjo Landsbergis, aš betarpiškai patyriau tiek amerikiečių vyriausybės politinę paramą Lietuvai, tiek dar didesnį amerikiečių tautos palankumą Lietuvos atžvilgiu. Landsbergis išreiškė viltį, kad Jungtinės Amerikos Valstijos artimiausioje ateityje dar aktyviau ir ryžtingiau parems Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Atsakydamas į amerikiečių žurnalistų klausimus apie dabartinę padėtį Lietuvoje, Vytautas Landsbergis pasakė, kad Lietuvai beveik kasdieną gresia sovietų kariškių smurto veiksmai. Šis pavojus yra nuolat jaučiamas, nes sovietai jėgos priemonėmis gali išspręsti bet kurią problemą, pažymėjo Landsbergis.

Jis betgi pridūrė, kad jei sovietų kariškiai bandys užgrobti Lietuvos bankus, lietuviai pajėgs juos apginti.

— Lazdijų pasienio punkte, kaip balandžio 22 d. paskelbė Lenkijos televizija, pasiektas rekordas. Žmogaus troškimas patekti iš Lietuvos į Lenkiją išsipildė po 110 valandų. Tiek laukia autobusų keleiviai, nes autobusų eilė ypač ilga. Važiuojantiems automobiliu tenka laukti truputį mažiau — tris paras. Viskas įstringa tarybinėje Lazdijų muitinėje.

— Šv. Cecelijos draugija, veikusi iki 1940 m., vėl atkurta. Jos pirmininku išrinktas Remigijus Remesa.

BOS KREIPIMASIS Į LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIUS IR GYVENTOJUS

TSR Sąjungos politinė ir karinė vadovybė, tęsdama ir plėtodama agresyviuos veiksmus prieš Lietuvos Respubliką, jos institucijas bei gyventojus, mėgina iš pastarųjų tarpo verbuoti samdinius ir juos įvelti į nusikaltimus, kurie kvalifikuojami ir kaip tarptautinis terorizmas, ir kaip elementarus plėšikavimas. Tų nusikaltimų dalyviai turės atsakyti pagal įstatymus, taigi ir pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 75 straipsnį, kuris numato bausti už dalyvavimą banditų gaujos veikloje.

Lietuvos Aukščiausioji Taryba ragina asmenis, tarnaujančius "OMON" teroristinėse formuotėse, nutraukti savo nusikalstamą veiklą prieš Lietuvos Respubliką ir jos gyventojus, nevykdyti gaunamų neteisėtų įsakymų ir pasitraukti iš tos tarnybos, netapti nusikaltėliais net nesuvokus, ar tai daroma savo valia.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba kviečia visus Lietuvos gyventojus laikytis rimties ir viešosios tvarkos, nepasiduoti provokaciniams kurstymams ir bauginimui.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas
V. Landsbergis

Vilnius, 1991 m. gegužės 27 d.
(LIC)

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West-St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, New ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejais, namų pardavimas, testamental, išnuomavimai, kondoninijimų reikalai. Turį leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

FAX 718 827 - 2964

Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Sunkiausi laikai dar prieš akis

Jau 50 metų, kaip Lietuvą ištiko tragiški birželio įvykiai — kaip prasidėjo didysis tautos genocidas, kuris tebesitęsia ir dabar. Visa lietuvių tauta visada atsimins 1941 metų birželio 14–15 įvykdytus masinius lietuvių trėmimus į Sibirą. Tai ir buvo pradžia didžiojo lietuvių tautos naikinimo.

Pradėję šį genocidą, Sovietų Sąjungos vadovai tikrai netikėjo, kad jis tiek ilgai tęsis. Jie buvo tikri, kad bus sunaikintos Pabaltijo tautos ir įjungtos kitos, nepriklausomybės siekiančios respublikos.

1932 metais Stalinas jau turėjo 15 milijonų politinių kalinių. Tai nebuvo kriminalistai, kokie valkatos, bet geriausias elementas, profesionalai, darbininkai, patriotai, kurie nenorėjo komunizmo. Stalinas tikėjo, kad pasiseks jėga palaužti ir perauklėti visuomenę. Ateities kartos bus sovietiniai žmonės, kurie jau nieko nežinos apie kapitalistų arba žinos tik iš blogos pusės. Nieko nežinos, kad kadaise buvo ir jų laisvos respublikos, kad buvo ir bažnyčios, ir varpai skambino pamaldom. Ten bus miręs ir Dievas. Ir jis bus uždarytas vergų anglių kasyklose.

Bet juk mūsų akyse griuvo senieji režimai, pakilo naujas sovietinis žmogus ir jis atsisakė komunizmo, pasirinko demokratiją.

Tai atpalaidavo nuo vergijos bent keletą valstybių, bet Sovietų Sąjungą sudarančios tautos dar tebėra vergijoje.

Ir kokia baisi sovietinė — rusiška moralė: jie suorganizavo okupaciją, sudarė pasidalinimo paktus, paverė kaip kokius vergus, ir tu neturi teisės atsipalaiduoti, ieškoti teisybės.

Lietuva buvo toji, kuri labiausiai sukrėtė Sovietų Sąjungą, pradėjusi savo kelią į nepriklausomybę. Ji išjudino ir kitas tautas. Tas ir siutina sovietus, senuosius karininkus, rusofilus, senuosius partiečius, kurie prie komunizmo gerai ir sočiai gyveno. Jie ir nori atkurti vergų valstybę ir vėl sočiai gyventi. Jie jokiu būdu nenori išleisti iš savo rankų nei Pabaltijo kraštų, nei kitų, kurie siekia laisvės.

Sovietai, kaip ir caro rusų administracija, mokėjo politikuoti, šypotis Vakaram. Jie šį tą pažada Amerikos valdžiai, bet tikrumoje rengiasi ir toliau žmones skersti dar didesniu tempu. Vakarų pasaulis praprato prie nuolatinio šaudymosi, lietuvių tautos skriaudimo ir nieko nedarys.

Jie turi priemones — infiltruoja agentus, paperka, pažada, pameluoja, moka kiršinti mažumas, kad sukiltų prieš Lietuvą. Juk ne paslaptis, kad ir toliau traukia kariuomenę, įsitvirtina KGB agentai, galvas kelia senieji komunistai. Metami kaltinimai dabartinei V. Landsbergio vyriausybei, kad ji nedemokratiška.

Reikia laukti dar sunkesnių priespaudos metų. Ir išeivijos lietuviai bus terorizuojami, skaldomi, kiršinami tarp savęs, kad jie nesugebėtų išvystyti reikiamo spaudimo į kongresą. Tegu pavargsta visi laisvės trokštantieji, — tada jau vilkas bus sotas — išpila tautas, pripildys Sibiro kalėjimus.

Per 50 metų teko visko matyti, daugiau vargo, nei džiaugsmo. Išmokome kentėti ir nepasiduoti. Ir dabar visi vadai, visos organizacijos tegu pamiršta savo didybes, tegu visur paskelbia didįjį budėjimą, kad sovietai nesunaikintų Lietuvos Respublikos.

(Tęsia iš praeito numerio)

Tas nudelsimas davė daugiau laiko geriau pasiruošti, todėl pasisekė kongresas tapo didžiausiu tos rūšies renginiu nepriklausomybės laikais. Jame dalyvavo apie 45,000 pavarininkų, tai yra apie pusė viso narių skaičiaus. Sporto olimpiadoj buvo per 7,000 dalyvių. Dainų šventėje per 6,000 dainininkų iš 247 chorų. Eitynėse buvo nešama apie 2420 įvairių vėliavų, per 40 gyvųjų paveikslų ir daug kitų religinių, tautinių ir organizacinių simbolių. Renginyse nustebino ne tik oponentus ir pašaliečius, bet ir pačius rengėjus.

Okupacijos metu

1940 m. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, pavasarininkai buvo uždaryti. Federacijos vadai dr. J. Leimonas suimtas, o centro būstinė užimta Raudonosios armijos. Daug veikėjų uždaryta į kalėjimus, išvežta į Sibirą, nužudyta.

Tačiau ne tik organizacija, bet ir visas lietuviškas kaimas, visos sodybos kultūrinės tradicijos, gyvenimo būdas, asmens laisvė buvo naikinama ir slopinama. Jaunimas augo šeimose, "kur oficialusis cinizmas ir atsargumo kirminas pagrauzė idealizmą, pasišventimą ir orumą, pakeisdamas juos daiktų ir malonumų kultu, įspūdžių aistra, socialinės hierarchijos taisyklių priėmimu ir pačiu niekingiausiu nusistatymu — prieš vėją nepapūsi", —

Teisybė juk turi būti. Amerika draskosi dėl Artimųjų rytų, kiek ten sudėjo milijonų, kad įsitvirtintų demokratinė laisvė. To dabar laukia ir kiti kraštai, kur dar viešpatauja preivarta, smurtas, neteisybė.

Dabar ypač reikia įsigyti kuo daugiau amerikiečių ir kitų draugų, "kad" pajėgtume atlaikyti pačius didžiausius puolimus prieš Lietuvą. Bus naujos represijos, naujos baudmės, norės Lietuvą paklupdyti ant kelių, kad ji atsisakytų savo laisvės troškimo.

Kokias sumas išleidžia žmonių pavergimui, tegu tai investuoja į nepriklausomybės įtvirtinimą, į išnaudotų kraštų atstatymą.

Mes ir dabar, tiek kentėję, tiek plakti, šaudyti, kankiniais papuošę padanges, ir dabar šaukiamie visi: Laisvės, Teisybės! Galybių Dievas su mumis!

LIETUVIŠKOJO JAUNIMO ATGIMIMAS KATALIKYBĖJE

CEZARIS SURDOKAS

kalbėjo į Vilnių atvykusiems jauniems studentams filologas dr. Albertas Zalatorius (Mintys apie tėvynę, Vilnius, 1989, p. 172). Jaunimas kėlėsi į miestus ne tik dėl geresnių uždarbių, bet ir dėl kaimo įsigalėjusios stagnacijos.

Išliko spalvingos vėliavos

Bet ne viskas buvo sunaikinta. Štai Rita Škiudienė Santaroje (89-vasara) straipsnyje "Ką pasakoja vėliavos" rašo, kad "Kaune, Paveikslų galerijos salėse Tautos Nepriklausomybės dienos minėjimo išvakarėse kalbėjo XX a. pr. — 1940 m. Lietuvoje veikusių visuomeninių sąjungų ir draugijų vėliavų įvairiaspalviai šilkai. Juose išrašyti žodžiai brangūs — artimi mums ir šiandien — Atgimimo laikotarpiu. 1940 m. panaikinus beveik visas iki tol veikusias organizacijas ir sąjungas: skautų, moterų, katalikų, pavasarininkų, jaunaliuvių, tautininkų ir kt., jų vėliavos pateko į valstybinį Kultūros muziejų (dabar M. K. Čiurlionio dailės muziejus).

Dešimtmečius jos buvo laikomosios dailės skyriaus fonduose. Tik ilgamečių muziejaus darbuotojų — buvusių direktorių prof. P. Galaunės, P. Stausko, vedėjų I. Aleksienės, A. Snitkuvienės didelės atsakomybės ir pareigos jausmo dėka, jų nepalietė įvairūs kultūros ir meno vertybių naikinimo vajai.

Pavasarininkų pradžia

Apie pavasarininkus tame straipsnyje rašoma:

"Vienos seniausių Lietuvoje sąjungų — pavasarininkų — vėliavos kelių pavyzdžių. Pirmosios — melsvos ar žalios su išsivėlinėtais organizacijos veiklą atspindinčiais simboliais: knyga, kryžiumi, kanklėmis ir šukiu "Dievui ir Tėvynei".

Pirmoji slapta lietuvių katalikų jaunimo draugija buvo įkurta kun. J. Totoraičio iniciatyva 1907 m. Seinuose. Tokių būrelių gausėjo, jie veikė prie oficialiai caro valdžios leistų "Žiburėlio" ir "Žagrės" draugijų, Žemaitijoje — prie "Blaivybės" draugijos, 1912 m. pradėdamas leisti nelegalius draugijų laikraštis *Pavasaris*, kurio vardu nuo 1919 m. pa-

Arkivysk. Mečislovas Reinys

vadinta ir sąjunga.

Pagrindiniai jos tikslai — ugdyti jaunimo meilę savo Tėvynei, jos nepalikti ir neišsižadėti, mokytis ir kitus mokyti taisyklingai lietuviškai kalbėti ir rašyti, palaikyti, puoselėti liaudies kultūros ir meno tradicijas. Visuomeninės veiklos srityje daug nuveikė, steigdami žemės ūkio, labdaros ir šalpos draugijas, kultūrinę — skaitė paskaitas, ruošė vaidinimus, gegužines, organizavo choras, šeiminiškavimą ir ūkininkavimą kursus, sodybų ir darželių tvarkymo konkursus. Tvarkė ir prižiūrėjo karių savanorių kapus. Propagavo blaivybę. Sąjungos nariai būrėsi į įvairias sporto sekcijas.

"Nuo 1932 m. pradėdama var-toti melsvos spalvos vėliava — Merginų sąjungos simboliai — baltos ar geltonos saulės fone rūtos šakelė ir kryžius, vyrų — šv. Jurgio, kovojančio su slibinu, siluetas".

Persiorganizuojant

Prie viso to, kas *Santaros* aprašyta, telieka pridėti, kad

nuo 1932 m. vėliavos buvo pakeistos prisitaikant prie tais metais įvykusio persiorganizavimo iš sąjungos į federaciją su atskiromis vyrų ir mergaičių sąjungomis. Buvo dar bandyta suorganizuoti jaunųjų sąjungą, bet jos veikimą išvystyti sukludė nauji valdžios potvarkiai. 1940 m. mergaičių sąjunga turėjo 615, vyrų sąjunga 618 kuopų. Narių buvo per 90,000.

Nepriklausomybės kovose

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metais daugumą pavasarininkų vyrų buvo išėję savanoriais. Dažnai visi kuopų vyrai. Pirmasis laisvės kovose kritęs karys buvo Survilaiškio pavasarininkas Povilas Lukšys, į naujųjų surašymą atėjęs su visais kuopos vyrais.

Kėdainių pavasarininkas Kostas Skinulis, žuvęs prie Daugpilio kovose su bolševikais, ištare šiuos nepamirštinus žodžius: "Niekai gyvybė, jeigu šalis vėl būtų priešininkų pavergta".

Kiek ir kokių aukų iš pavasarininkų pareikalavo antrasis pa-

(nukelta į 4 psl.)

KELIONĖ Į OPERĄ CHICAGOJE

(Humoreska)

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

4 Dainavo po vieną, ir po du, ir po tris, o paskui ir visas būrys netvarkingai susigrūdė į sceną. O kiek daug gražių žmonių, pasi-puošusių karališkais drabužiais, su šalmais, karūnomis ir kalavijais, traukė akį, bet buvo ir var-gšų, būrelis — matyt rengėjams pritrūko pinigų, kad galėtų visus gražiais drabužiais aprūpinti. Ne veltui maldavo rengėjai milžiniš-koms išlaidoms padengti aukų... ir juodu su Petru visą šimtinę ant aukų stalelio paklojo, ir kvitą gavo. Kad būtų žinojusi, būtų ir dar kelių dešimčių nepagalėjusi.

Pagaliau pasibaigė ir grojimas, ir lakstymas. Uždanga nusileido, o iš po jos tai po vieną, tai po kelis, lindo dainininkai, beveik iki žemės lenkėsi planančiai publi-kai. Marytė pastebėjo, kad vienas jų, ypatingai skurdžiai ap-sirengęs, tas, kuris ant galo liko scenoje kaip negyvas gulėti, ir jo, vargšo, niekas nepakėlė, ma-tomai atsigavęs, siuntė bučius publikai. Publika sustojo, plojo,

šaukė. Marytė buvo patenkinta, kad galėjo po ilgo sėdėjimo atsi-stoti. Ir ji plojo, kol užkaito del-nai, nes visi tą darė. Širdyje ji jautė pasitenkinimą, kad vis tik buvo operoje, kad lankosi Ame-rikos lietuvių sostinėje ir kad grįžus namo galės su savo įspū-džiais ir pokalbius įsijungti, ir operą diskutuoti, ir jos patobūli-nimui siūlymus daryti. Dar plo-jimams nepasibaigus, Marytė jau pasiryžo sekančiame ben-druomenės susirinkime prašyti balso ir įsijungti į visuomeninę veiklą, remti Lietuvos laisvės kovą ne vien pinigais, bet ir dar-bu. Neturėdama jokio talento nei aukšto mokslo, ji vis tik galės bėdos atveju pasiūlyti nors savo vyro raumenis sugedusiai uždai-gai atitraukti. Reikėtų palaukti ir su renginiais, kol bus sutelkta pakankamai lėšų visus aktorius aprūpinti gražiais kostiumais, kad nebūtų gėda skurdžiai apsi-rengus išeiti į sceną. Turėtų būti daugiau tvarkos, sustatant cho-rą, ir neleisti pavieniams rėksniams po sceną lakstyti. Ma-

rytė pasijuto daug patyrusi, daug pasimokiusi ir savo žiniomis praturtėjusi.

-o-

Vėlyvo pirmadienio ryto saulė lydėjo į namus grįžtančius Petrą ir Marytę. Automobilis slinko greitkelio kraštu, kad nereiktų per daug skubėti. Ant užpaka-linės sėdynės gulėjo sukrauti maišeliai ir dėžutės su Chicagos miesto skanėstais: dideliu ski-landžiu, lietuviška duona, šveicariško šokolado plytelėmis ir kilnių gėrimų buteliais. Petro ir Marytės veiduose matėsi nuo-vargio žymės, bet jiedu atrodė patenkinti ir laimingi. Marytės šukuosena jau buvo praradusi savo žvilgėjimą, o Petro naujas švarkas, kaip nuvytęs lapas, ka-bojo sudribęs ant sėdynės atlošo.

— Tai ką, Mariuk, nesigaili keliavusi į Chicago?

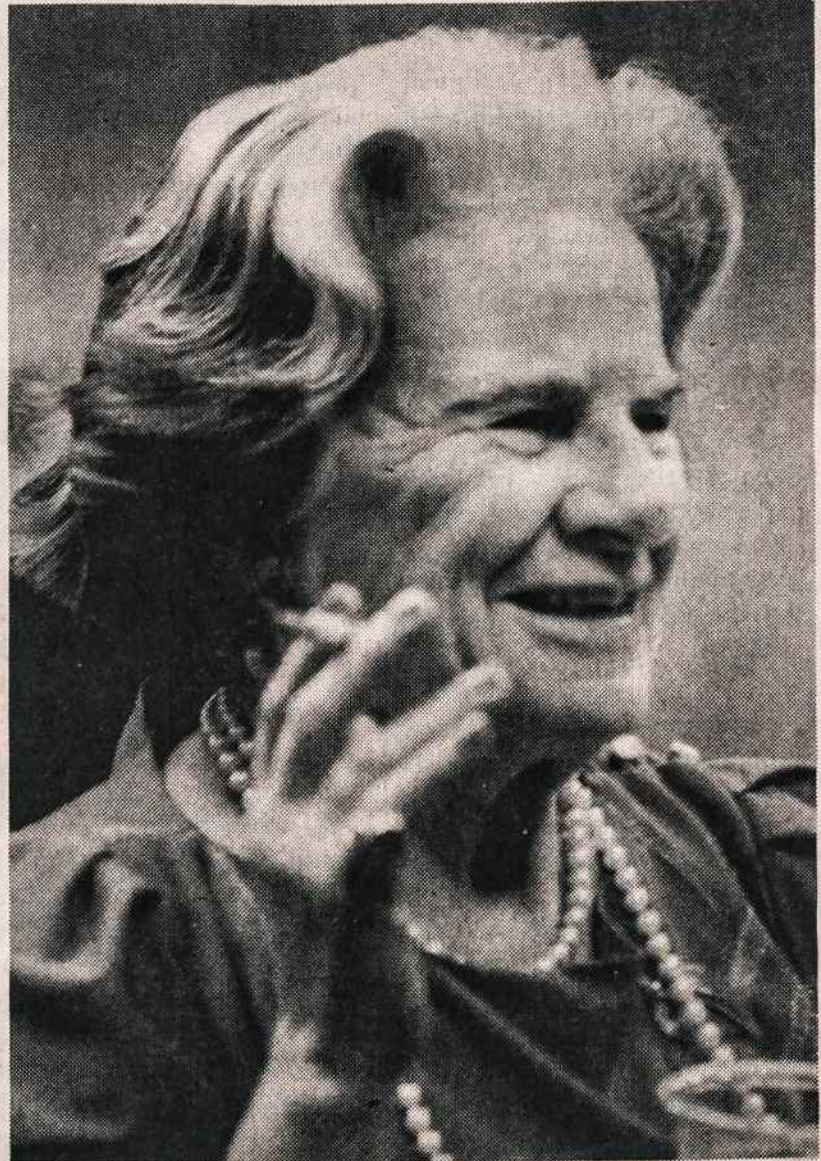
— Kur čia gailėsies, Petriuk. Man toji kelionė akis atidarė! Tūnojome, sėdėjome namuose, iš jų kojos nekeldami, tik retkar-čiais nueidami į minėjimus ar ki-tus renginius. Dabar turėsime daug laiko, tai mūsų pareiga dalį savo laiko atiduoti lietuviškam reikalui ir įsijungti į visuome-ninę veiklą. Ne vien pinigais, bet ir darbą reikia aukoti. Antai Var-nelis, metų metais geležinkelio vagonų ratus tepęs, į rašytojus išėjo, per visus laikraščius rašo. Petraitis pirmininkauja šaulių

kuopai, o Bronė taip pat yra vie-noje valdyboje.

— Tiesą sakai, Mariuk. Ta pati Rastienė dvidešimt metų ofisus valė, o dabar su savo paveiklais per visus lietuvius važiuoja, pa-rodas rengia. Bet ką gi mudu ga-lime daryti? Nei rašyti, nei paši-yti...

— Visuomeninėje veikloje vi-sokių reik, Petriuk. Dabar jau daug kas ir į valdybas eiti nebe-nori. Sako, pavargę, per daug darbo ir atsakomybės. Kai ateis rinkimų laikas, tik reikia nesigin-čyti, ir tuoj išrinkti. Ar mudu ne-mokėtume bilietų prie įėjimo pardavinėti, svečius pasitikti, prie bufeto nuvesti? Sugėbėtu-me ir loterijas pravesti, ir barą sutvarkyti, ir į sceną gėles nu-nešti. Tik noro reik, o mudu ne iš kelmo spirti. Aš jau net sugal-vojau, kaip galima geriau operą pastatyti, uždangą laiku atidary-ti, gražius drabužius visiems ar-tistams įtaisyti, o dirigentų prašyti, kad chorą ir dainininkus geriau sutvarkytų, kad jie ne-lakstytų po sceną kaip lapės iš-gąsdintos vištos.

— Ale tu tikrai protinga, mano Mariuke. Ne veltui tave pra-dalgėms vaikiausi, ne veltui į šieno kupetas ne kartą buvau įvertęs. Mes dar svietui parody-sime, kad ne iš kelmo spirti esa-me...

Aurelija Balasaitienė, *Darbininko* ir kitų laikraščių bendra-darbė, lankėsi New Yorke su Čiurlionio ansambliu. Nuotr. Vytauto Maželio

LIETUVOS JURISTŲ VIEŠNAGĖ AMERIKOJE

Balandžio pabaigoje, Baltimorės universiteto pakviesti, Amerikoje lankėsi keturi žymūs Lietuvos teisininkai. Jie užmezgė ryšius su Amerikos teisės ir biznio atstovais bei išeivijos lietuviais.

Grupei vadovavo advokatas Kęstutis Čilinskas, ministro pirmininko Vagnoriaus štabo viršininkas. Jo žinioje yra ekspertų, patarėjų, spaudos ir kitų sričių specialistų štabas, kuriam pavesta spręsti strategines ir reguliatyvines problemas.

Grupėje buvo prof. Vladas Pavilonis, Vilniaus universiteto, Teisės fakulteto dekanas, kriminalinės teisės specialistas, ypač mažamečių nusikaltimų srityje. Jis dėsto kriminalinę teisę Vilniaus universitete, vadovauja Lietuvos kriminalinių įstatymų kodifikavimui.

Prof. Stasys Stačiokas Vilniaus universitete dėsto konstitucinę teisę. Pernai jis buvo įsijungęs į naujų įstatymų ruošimą. Šiuo metu dalyvauja komisijoje, ruošiančioje naują Lietuvos konstitucijos projektą.

Prof. Gintautas Bartkus Vilniaus universitete dėsto civilinę teisę ir civilinį procesą. Jo mok-

slinių tyrimų pagrindinė sritis yra komercinė teisė.

Iniciatyvos juos pakviesti ėmėsi lietuvių draugai amerikiečiai — advokatės: Chellis Neal, baltimorietė ir Laury Wyman, washingtonietė. Neal, kuri yra baigusi Baltimorės universitetą, su kvietimo mintimi susipažindino prof. Siff, kuris pernai lankėsi Lietuvoje, ir Fakulteto dekaną Lawrence Katz. Jie abu entuziastiškai tokiam projektui pritarė.

Svečių priėmimu rūpinosi Baltimorės Free Lithuania komitetas, vadovaujamas dr. Onilės Šeštokienės. Pradžioje lietuvių namuose buvo suruostas susipažinimo vakaras, o dviem savaitėm baigiantis gegužės 2 — atsisveikinimas.

Per tą laikotarpį Lietuvos teisininkai turėjo konferencijų su Baltimorės universiteto personalu, kongresmanais ir jų štabų nariais, grupėmis advokatų ir biznierių Baltimorėje ir Washingtone, Marylando valdžios žmonėmis ir Valstybės departamentų pareigūnais. Jie aplankė Lietuvos atstovą Washingtone Stasį Lozoraitį, grupės vadovą Čilinską buvo priimtas ir viceprezidento Quayle.

Kontaktai ir pasiekimai nuomonėmis pasiekta susitarimų, kurie bus naudingi Lietuvai. Pavyzdžiui, Baltimorės universitetas ateinančią rudenį Lietuvos klausimais suruoš mokslinę konferenciją, į kurią bus pakviesta ir Lietuvos mokslininkų. Panaši konferencija vėliau bus Vilniaus universitete, kurioje dalyvaus ir Amerikos mokslininkai. Taip pat sutarta, kad ateinančiais mokslo metais Baltimorės universitete bus sąlygos porai Lietuvos teisininkų pagilinti studijas. Užmegzti kontaktai su biznieriais, kurie pasiruošę komerciniams ryšiams su Lietuva, kai tik praktiškai bus tai įmanoma. Be to, sutarta pradėti pastovius tarptautinius ryšius tarp Amerikos ir Lietuvos teisininkų organizacijų.

Atsisveikinant, Čilinskas pareiškė, kad šis vizitas turės įtakos ir į darbus, kurie atliekami jo štabe, ypač informacijos srityje. Jis taip pat pabrėžė, kad visi šios grupės dalyviai yra patenkinti, turėję progos arčiau susipažinti su užsienio lietuviais ir įvairiomis jų organizacijomis. Jie visi Amerikoje lankėsi pirmą kartą.

Dr. O. Šeštokienė ir Chellis Neal padėjo visiems, prisidėjusiems prie Lietuvos teisininkų vizito suorganizavimo ir jo programos sėkmingo įgyvendinimo. Tarp tokių talkininkų paminėtini: R. Balčiūnas, Ed. Budeelis, Chellis Neal, E. Razgūnas, L. Rimkus, Ed. Sinkora, C. Surdokas, dr. O. Šeštokienė, A. Vanderlain ir kiti.

C. Surdokas

NORI ATSIMINIMŲ IŠ DP ISTORIJS

Redakcija gavo šį laišką iš *Santaros* žurnalo:

Mieli tautiečiai, šiandien Lietuvoje žmonės labai domisi išeivijos gyvenimu. Tačiau, mums regis, kad tas domėjimasis kartais yra gana vienpusis. Visi žino, kaip jūs gerai gyvenat, kaip gražiai esat įsikūrę, bet nedaug kas suvokia, kokius kryžiaus kelius nuėjote tą 1941 vasarą, kai buvot priversti palikti Tėvynę.

Tad Kaune leidžiamas *Santaros* žurnalas kreipiasi į jus su prašymu: užrašykite ir atsiųskite mums savo prisiminimus apie tai, kaip traukėtės iš Lietuvos, kokius vargus pergyvenot DP stovyklose, kokie buvo jūsų pir-

mieji žingsniai Amerikos žemėje. Mus domina viskas — linksni, liūdni, tragiški atsitikimai, iš pirmo žvilgsnio nereikšmingos jūsų tuometinio gyvenimo smulkmenos. Nesvarbu prisiminimų literatūrinis lygis, svarbiausia — tikri ir jaudinantys jūsų vargų aprašymai.

Jūsų prisiminimus (užrašytus ranka ar įkaltus į kasetę) spausdintume *Santaros* žurnale, vėliau galvojame išleisti atskira knyga.

Mūsų adresas: Laimonas Tapinas, *Santaros* žurnalas, Lydos 4, Kaunas 233000, Lietuva.

LE XV tomas "Lietuva" išleistas Lietuvoje

1990 m. pabaigoje Lietuvos enciklopedijų redakcija Vilniuje 50,000 egz. tiražu pakartotinai išleido LE XV tomą *Lietuva*. Tai fotografuotas leidinys, kurio nemaža kaina (25 rub.) nesulaikė besidominčių skaitytojų, nes buvo bematant išpirktas. Vėliau numatoma išleisti pilna 35 tomų LE, kuri buvo išleista Bostone 1953 - 1966 m., papild. t. 1969, 1985 m., XV m. 1968 m. LE straipsnius rašė laisvu nuo pagrindinio darbo laiku gausūs autoriai, redagavo keli redaktoriai. LE "neabejotinai yra lietuvių išeivijos kultūros ir patriotizmo žygdarbis. Jį įvykdė palyginti nedidelis būrys tam darbui pasižventusių šviesuolių, kuriuos sutelkė veiklus ir patyręs leidėjas ir poligrafininkas Juozas Kapočius"... rašoma pakartotinio leidinio redakcijos žodyje. LE XV tomą parengė 62 autoriai, o suredagavo žymus lituanistas Vincas Maciūnas. Juozas Kapočius išsaugojo šio tomo fotopozityvus ir leido jais pasinaudoti. Dėka to "Lietuva", LF esminis veikalas, tapo plačiai skaitomas Tėvynėje.

PIRMAS ROMANAS KONKURSUI

Į Laisvę Fondas lietuviškai kultūrai ugdyti yra paskelbęs romano konkursą lietuviškos rezistencijos tema. Premija — \$3000. Konkurse dalyvauja rašytojai, gyveną Lietuvoje ir išeivijoje.

Konkursas Lietuvoje paskelbtas praėjusių metų gale, o čia Amerikoje šių metų pradžioje. Sudaryta ir didelė vertinimo komisija iš rašytojų, gyvenančių čia ir Lietuvoje.

Antanas Sabalis, grįždamas iš Vokietijos, atvežė jau pirmą romaną, skirtą konkursui. Romanas vadinasi *Kelias per kapines*, turi 452 mašinėlė rašytus puslapius. Pasirašė slapyvardžiu Domas Jasinskas.

Romano terminas yra gruodžio 1. Kaip šis rašytojas sugebėjo taip greit parašyti, neišku. Tikriausiai jis buvo anksčiau pradėjęs ir dabar prisiderino prie sąlygų ir romaną atsiuntė. Viena kopija siunčiama į Ameriką, kita įteikiama vertinimo komisijai Lietuvoje.

straipsnyje "Kancioje sušvitusi nemarumo žvaigždė" (*Švyturys* 16, 1989). Tame pat straipsnyje autorė perduoda arkivyskupo paskutiniojo laiško Vilniaus arkivyskupijos dvasininkams ir tikintiesiems ištrauką, kuri užbaigiama šiais žodžiais: "Kuo skubiau atsikratykite, mylimieji Kristuje, visų karo audrų atneštų negėronių ir stokit į kūrėbinį darbą. Tiesoje ir teisybėje darbuotis tėvynei ir valstybei — praktikoje įgyvendinamas artimo meilės darbas".

Ir lyg papildydamas paskutinį savo kaip ganytojo pareiškimą, visu savo gyvenimu paliudytą ištikimybę tiesai, iš Vladimiro kalėjimo 1951 m. jis dar prideda: "Tebūna pašlovinti nenusilenkę prieš netiesą! Jie gyvena amžinai".

Kankinių koplyčioje

Vilniaus katedroje yra įrengta kankinių koplyčia. Tik pažvelgus į ją, arkivyskupas Reinys tokiu ramiu žvilgsniu pasitinka lankytoją iš savo įprastojo atvaizdo. Atrodo, jog jis čia pasiliko gyventi per amžius, nes juk gerą kovą kovojo už tiesą ir amžinąjį gyvenimą laimėjo.

Tad lietuvių tauta bus amžinai dėkinga dabartiniams Lietuvos Bažnyčios ganytojams, kad jie pradeda beatifikacijos procesą išskirti arkivysk. Reinį, o taip pat vysk. Matulionį ir vysk. Borisevičių į altorių garbę.

(Bus daugiau)

LIETUVIŠKOJO JAUNIMO ATGIMIMAS KATALIKYBĖJE

(atkelta iš 3 psl.)

saulinis karas bei Sovietų ir Vokiečių okupacijos, sunku pasakyti, nes, berods, dar niekas tokių duomenų nesurinko.

Vysk. M. Reinį prisimenant

Pirmiausia čia reikėtų prisiminti Lietuvos katalikų jaunimo Pavasario federacijos dvasios vadą ir federacijos globėją arkivyskupą Mečislovą Reinį, Vilniaus apaštališkąjį administratorių, filosofijos daktarą, psichologijos profesorių, buvusį užsienio reikalų ministrą. Vyskupu jis buvo įšvęstas 1926 m. balandžio 5 d., paskirtas Vilkaviškio vyskupo A. Karoso koadjutorium su paveldėjimo teise. Pavasarininkų dvasios vadu jis buvo nuo 1928 m.

Mečislovas Reinys gimė 1884 m. vasario 5 d. Madagaskaro vsd., Daugailių vls., Utenos aps., vienuoliuktuojau vaiku šeimoje. Mirė Vladimiro kalėjime, Sovietų Sąjungoje 1953 m. lapkričio 8. Suimtas ir išvežtas į tardymus ir kalėjimus 1947 m. birželio 12. Apkaltintas už "tėvynės išdavimą".

Nemarumo žvaigždė

Po arešto arkivyskupas švelniai uždėjo rankas ant buvusios šeimininkės galvos ir pasakė: "Melskitės už tuos, kurie mane išveda. Gyvas į Lietuvą nebegrįšiu". Rašo Aldona Kudžmaitė

Naujo pabaltiečių laikraščio *American Baltic News* vyr. redaktorius Joseph Darius Ambrozaitis. Nuotr. Ed. Šulaičio

LAIKRAŠTIS PABALTIEČIŲ TEMOMIS, BET LEIDŽIAMAS ANGLŲ KALBA

Išeivijoje spausdinama daug įvairių leidinių, tačiau tokio dar neturėjome: neseniai pradėtas leisti Pabaltijo tautų problemas nagrinėjantis laikraštis anglų kalba. Jo vardas — *American Baltic News* ir jis žada rodytis kartą per mėnesį (ypatingais atvejais — dažniau).

Mums įdomiausia, kad jo sumanytoju ir vyriausiuoju redaktoriumi yra lietuvis Joseph Darius Ambrozaitis, gyvenantis Kalamazoo, Michigane. Tai vidutinio amžiaus lietuvis, vaistų bendrovės egzektivas, kuris, jo žodžiais tariant, nori atiduoti duoklę Lietuvos laisvės reikams.

Kadangi vien tik lietuviams ir Lietuvai tokį laikraštį leisti būtų per didelė prabanga ir jis turėtų ribotą paklausą, kartu su kitais pabaltiečiais jis nusprendė leisti bendrą pabaltiečių laikraštį, kuris kalbėtų ne tik lietuvių, bet ir latvių bei estų vardu. Tokiu būdu jo svoris būtų didesnis, na ir

paramos galima tikėtis daugiau susilaukti.

Nežiūrint to, kad prie šio laikraščio paruošimo medžiaga prisideda latviai bei estai, tačiau visas redagavimo darbas atitenka mūsikiui Dariui (amerikiečių tarpe jis žinomas kaip Joseph), labai daug gelbstint ir jo žmonai Giedrei. Nors gyvena vietovėje, kur lietuvių labai mažai, jiedu sugebėjo lietuviškoje dvasioje išauklėti savo abu sūnus, kurių vienas net žmoną iš Lietuvos parsivežė. Beje, Dariaus sesuo yra žinomoji Lietuvos solistė ir parlamento narė Nijolė Ambrozaitytė, kuri yra gimusi Sibire.

Pirmasis šio laikraščio numeris daro visai gerą įspūdį. Jo reikais galima rašyti šiuo adresu: *American Baltic News*, P.O. Box 19398, Kalamazoo, MI 49019 — 0398. Metinė prenumerata (12 numerių) 20 dol. Tai gera dovana angliškai kalbantiems.

Edv. Š.

WORCESTER, MASS

Pagerbė Oną Keršienę

Lietuvių Labdaros Maironio Parko draugija turi nemažai veikėjų, kurie savo energiją, jėgas ir laiką skiria jos labui. Tačiau Ona Keršienė, pernai pasitraukusi iš finansų raštininkės pareigų ir nuėjusi užtarnauto poilsio, yra ne paprasta veikėja — ji šiose pareigose išbuvo 60

metų! Nuo 1930 m., kada ji buvo išrinkta, iki 1990-ųjų pabaigos savo darbą rūpestingai atlikdavo, nepaisant, kokie šeimyniniai rūpesčiai ar darbai ją slėgdavo. Ji net skolindavo pinigų, kai draugijai užeidavo sunkūs laikai.

Todėl Onos Keršienės pagerbimas kovo 19 buvo savotiškai ir sentimentalus — prisiminta jos veikla ne tik Maironio Parko draugijoje, bet ir kita. Ji priklausė daugeliui lietuviškų draugijų, kurių buvo ir dar yra apščiai: Šv. Kazimiero parapijos draugijoms, ypatingai Lietuvos Vyčių 26-ajai kuopai. Ji yra rėmėja daugelio lietuviškų telkinių, jų tarpe pranciškonų, Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos ir kt.

Keršienės veiklą ir nuopelnus lietuviškai bendruomenei šiame parengime nupasakojo Draugijos pirmininkas K. Abromavičius. Jis paminėjo ir jos dukrą Olgą, kuri savo motinai ne tik padėdavo, bet ir buvo jos "soferiu" — ją vežiodavo į susirinkimus ir į renginius. Keršienei talkino ir jos vyras Antanas, kuris, deja, anksti mirė (1943 m.).

Ona Keršienei, kurią lietuviškų organizacijų veiklą įvedė jos motina Marijona Anušauskienė, taip pat veikėja, pirmininkas Adomavičius linkėjo gero poilsio ir ilgų gyvenimo metų, kvietė ir toliau nepamiršti ir lankyti Maironio Parko draugijoje, kuri yra tapusi jos antraisiais namais. Veikėjai draugijos vardu įteikta dovana — trumpų bangų radijo priimtuvas ir dar "priedas". Visų šilumas ir draugiškumas Keršienę sujaudino iki ašarų.

J.M.

KILNOJAMA PARODA APIE KRUVINUOSIUS SAUSIO MĖNESIO ĮVYKIUS

- puiki švietimo priemonė mokyklom, konferencijom, kitiem renginiams
- dramatiški, padidinti vaizdai su angliškais užrašais
- dvi išlankstomos dalys, lengvai išstatomos ant stalo
- 100 dol. vienai savaitei plius persiuntimo išlaidos

UŽSAKYTI PER LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRĄ NEW YORKE

SKAMBINANT GINTEI DAMUŠYTEI, TEL. (718) 647 - 2434

VARŽĖSI ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIAI

Balandžio 13-14 dienomis Chicagoje 41-oje Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynėse dominavo krepšininkai. Jų čia buvo net 23 komandos, kurių tarpe viena iš Lietuvos (Kauno "Pluoštas"). Daugiausia komandų sustraukė vyrų "B" klasė (13), paskui – vyrų "A" klasė (6 komandos) ir jaunių "A" klasė (4 komandos).

Daugiausia dėmesio skirta vyrų "A" klasės varžyboms, ir čia pelnytai I vietą iškovojo New Yorko Atletų klubo krepšininkai, kurie baigmėje lengvai – 92:66 – įveikė Chicago "Nerį". "Neris" tik iki pirmojo kėlinio vidurio dar pajėgė rimčiau pasipriešinti, o tada jau pradėjo dominuoti ne-wyorkiečiai, ir kėlinys baigėsi 51:31 jų naudai. Po pertraukos chigagiečiai jau nedaug ką galėjo padaryti. Kadangi New Yorko krepšininkai nelabai stengėsi ir išleido atsarginius, tai pasekmė nebuvo tokia aukšta, bet jų pranašumas buvo aiškus.

Pusfinalyje "Neris" labai sunkiai įveikė savo draugus iš Chicago – "Lituanicos" krepšininkus. "Lituanica" taip pat pralaimėjo ir rungtynes dėl III vietos. Juos čia nugalėjo Toronto "Vytis" su aukštuoju J. Karpiu – 70:62.

Vyrų "B" klasėje pirmą vietą iškovojo Clevelando "Žaibas", kuris neturėjo jokio vargo prieš laimingai į finalą patekusius kauriečius. Clevelando vyrai, kurie pernai žaidė vyrų "A" klasėje (šiais metais nei Clevelandas, nei Detroitas "A" klasėje komandų neturėjo), laimėjo 86:51. Kauno komanda pirmajame rate nugalėjo Cicero "Ateitį", tose rungtynėse žaidusią be trijų pagrindinių žaidėjų, tik penkiems. Patyrusi šį vienintelį pralaimėjimą, "Ateitis" turėjo iškristi į paguodos ratą, kur, jau pilnu sąsatau laimėjo visas trejas rungtynes (paguodos rato finale ji nugalėjo Chicago "Lituanicą" – net 78:51).

Kauno "Pluošto" komandą į JAV pakvietė New Yorko sportininkai. Iš viso atvyko 15 asmenų grupė, tarp jų ir "Žalgirio" respublikinės tarybos krepšinio treneris Vytautas Lenkutis, kuris Chicagoje teisėjavo ketverioms rungtynėms.

Jaunių "A" klasės baigmėje susitiko Chicago "Neris" ir Detroito "Kovas". Laimėjo chigagiečiai, įveikę "Kovo" jaunuosius – 79:56.

Truputį nuvylė tinklinis. Vyrų grupėje dalyvavo tik 5 komandos, o moterų iš viso nebuvo, nes, be Chicago "Neris", niekas nesiteikė atvykti. Todėl moterys žaidė tik vienerias parodomojo pobūdžio rungtynes, kuriose susitiko "Neris" ir kita komanda (ji rengiasi važiuoti į IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynes Lietuvoje), sudaryta iš "Neris" žaidėjų ir keleto talkininkų iš kitų miestų.

Vyrų tarpe lengvai I vietą iškovojo "Neris" tinklininkai, finale sukūle Los Angeles "Bangą" – 15:2 ir 15:3. III, IV vietas dalinosi Detroito "Kovas" ir Clevelando "Žaibas". Paskutinėje vietoje liko Toronto "Perkūnas".

Taip pat buvo varžomasi ledo ritulyje (buvo 4 komandos), kėgliaivime (25) ir šachmatuose.

Šiaip šios žaidynės niekuo nepasižymėjo. Ko buvo galima laukti, nė žiūrovų daug nebuvo. Tik finalinėms rungtynėms sekmdienio popietę jų susirinko kiek daugiau. Bet ir čia jų didžiuma – varžybose dalyvavę sportininkai ar kartu su jais iš kitur atvykusieji.

Balandžio 13-osios vakare Jaunimo Centre vyko sportininkų šokiai, kur jaunimo tikrai netrūko. Ten vyko ir sporto klubo atstovų pasitarimas. Buvo kalbama apie IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynes Lietuvoje. Pranešimą padarė ŠALFASS-gos pirm. Valdas Adamkus. Sąjungos vadovybės visas dėmesys nukreiptas į Lietuvą ir tik toms žaidynėms negailima laiko bei energijos.

Ed. Šulaitis

— Lietuvos ūkininkų centras organizuojamas Danijoje. Ten privačiam ūkininkavimui galėtų pasirosti apie 300 Lietuvos ūkininkų. Tam tikslui Danijos vyriausybė paskyrė 6 milijonus danų kronų. Danija taip pat numato Lietuvoje įsteigti bandomąjį ūkį, kuris praktiškai mokyty gerai ūkininkavimo pavyzdžiais.

— Žemdirbių sąjungos suvažiavimas įvyko Vilniuje. Aptarta ne tik privačių, bet ir valstybinių ūkių reikalai. Lietuvos Žemės ūkio ministeris R. Survilas ir min. pirm. G. Vagnorius pasisakė už tai, kad valstybiniai ūkiai būtų perorganizuoti į akcines bendroves.

PAGERBTAS SUKAKTUVININKAS ALBINAS STRAZDIS

Sunny Hills, Florida

Gegužės 26, pagerbdama savo vyrą 70-mečio sukakties proga, Rūta Strazdienė į gražią, ištai-gingą puotą sukvietė Sunny Hills lietuvių bei būrelį keliautojų. Dalyvavo ir keletas Albino draugų iš New Yorko bei kitų miestų. Iš viso puotoje, kuri įvyko Community Center salėje, dalyvavo beveik šimtinė žmonių. Jų būtų dar daugiau, jei ne Muzikos šventė Chicagoje, į kurią buvo išvykę bent keliolika vietinių lietuvių.

Po pirmųjų kokteilių ir valgių gausios vakarienės, kurių palaimino kun. Leonardas Mušteikis, įvyko trumpa programa. Pirmoji poetiškai prabilo Valė Zubavičienė. Ji sukaktuvinininką sveikino Antrosios jaunystės choro vardu ir įteikė bendrą choro dalyvių dovanėlę. Po jos ilgiau kalbėjo Jurgis Savaitis, jubiliatą pažinęs Ukmergės gimnazijoje, ten buvęs viename iš viena-klasės iki pat brandos atestato, vėliau tapęs draugu New Yorko ir tokiu likęs čia, Sunny Hills. Labai gyvai, su humoru, jis atskleidė kai kuriuos Albino biografi-

nus bruožus ir įteikė bendrą visų puotos dalyvių dovaną. Paskutiniui kalbėjo pats jubiliatas, iš pradžių angliškai, paskui lietuviškai. Jis dėkojo žmonai bei kelioms ponios, padėjusioms puotą surengti ir visiems svečiams už dalyvavimą bei dovanas. Ant kojų pašokę, visi svečiai, muzikui Vincui Maimaičiui diriguojant, sugiedojo "Ilgiausių metų" ir "Happy Birthday", nes keliautojams vien "Ilgiausių" neužteko. Beje, savo žodį baigęs, jubiliatas pristatė specialiai į puotą atvykusius iš Atlantos Daną bei Liutaverą Semasčkas, iš New Yorko Ireną ir Joną Vilgalius bei Celestiną Šul-tienę, o iš Bostono dukterėčią Danutę Siler.

Dabar išmušo orkestro valanda. Pietiečių orkestrai nemoka valsų nei tango, bet rock-and-roll tai jau duoda iki soties. Šokių tėsėsi net keletą valandų, išskyrus vieną ilgą pauzę kavai bei gausiems tortams ir kitokiems saldumynams. Šios puotos įspū-džiai daugeliui ilgai liks atmin-ty...

(nukelta į 8 psl.)

Po pamaldų už Lietuvą Brooklyno St. James katedroje gegužės 5 vyko Tryptinio pasirodymas katedros parapijos salėje. Tautinius šokius stebi pirmoj eilėj iš k.: kun. K. Pugevčius, kun. J. Pakalniškis, Brooklyno vysk. Thomas Daily ir grupė lietuvių. Nuotr. Liudo Tamošaičio

RYTINIO JAV PAKRAŠČIO LIETUVIŲ SĄSKRYDIS

— Prie Doylestown, Pensylvanijoje, birželio 15 vyks tradicinė Maldos Diena už Lietuvą —

Pensylvanijos gamtoje, apsupta mažesnių kalvų, stovi didinga Marijos šventovė. Būdamas nepilnos valandos atstume nuo Philadelphia, šitėvų paolinių prižiūrima šventovė maldininkų yra gausiai lankoma. Pradedant JAV prezidentu L. Johnson, trys Amerikos prezidentai lankėsi šioje Marijos šventovėje. O ką jau bekalbėti apie katalikus, kurie šimtais, o kartais ir tūkstančiais, atvyksta į šventovę pasimelsti, pailsėti gamtoje ir pabendrauti.

Birželio 15, šeštadienį, 1 val. popiet šioje Čestachovos Marijos garbei dedikuotoje šventovėje įvyks trečioji Maldos Diena už Lietuvą. Rytiniame JAV pakrašty gyveną tautiečiai autobusais ir automobiliais suvažiuos iš New Jersey, New Yorko, Maryland, Connecticuto, plačiosios Pensylvanijos (įskaitant ir "angliakasių Lietuvą") paminėti 50-ties metų lietuvių tautos genocido sukaktį. Masiniais trėmimais 1941 birželio 14 dienos naktį pradėtas genocidas, tebesitęsiant iki šių dienų. Tačiau Maldos Diena nesiribos tik skausminga praeitimi. Aukščiausiam bus taip pat dėkojama už dabartinį metu lietuvių tautai teikiamą stiprybę siekti pilnatinės valstybinės nepriklausomybės.

Iškilmėse dalyvaus St. Lozoraitis, Lietuvos atstovas Vatikane ir Washingtone. Šiuo metu Amerikoje besilankęs Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis bus pagrindinis pamokslininkas lietuvių kalba. Vysk. Žemaitis, nežiūrind didelio nuovargio ir turimų svarbių uždavinių, pasistengė pertvarkyti savo kelionę, kad galėtų dalyvauti Maldos Dienoje.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir anksčiau teikęs dėmesį šioje šventovėje suruoštos dienoms už Lietuvą, šį kartą bus pagrindiniu iškilmų mišių celebrantu. Maldoje su lietuvišiais jungsims mums draugiškos ukrainiečių tautos sūnus — Ukrainiečių Katalikų Metropolis JAV-ėms, arkivyskupas Stephen Sulyk. Priimdamas kvietimą Maldos Dienoje dalyvauti, arkivyskupas rašė: "Kadangi nepriklausomybės siekis mus jungia su broliais lietuvišiais ir visais kentėjusiais nuo stalinistinio režimo, man yra malonu priimti kvietimą ir su vyskupu Baltakiu jungtis maldoje už Lietuvos laisvę". Mišių metu trumpą anglų kalba pamokslą pasakys Lietuvos reikalus nuolat amerikiečių spau-

doje kelias Lietuvos Vyčių centro valdybos dvasios vadas kun. Juozas Anderlonis.

Iš Brooklyno Apreiškimo parapijos choras, kuriam vadovauja iš Lietuvos atvykusi muz. Gintarė Bukauskienė, giedos mišių metu ir vėliau, po suvažiuosius pabendravimo ir užkandos, gamtoje vykstančios procesijos metu.

Dienos programa suplanuota taip, kad būtų laiko pabūti gamtoje, pasigrožėti iš Baltimorės Lietuvių Muziejaus atvežtais dail. Alg. Gintalo lietuviškais kryžiais, aplankyti Lietuvių Religinės Šalpos atvežtas Sausio 13-sios žudynių iš Lietuvos periodinės spaudos parodas. Šventovės kavinėje bus tiekiami lietuviški pietūs.

Šią maldos dieną rengiant talkino Lietuvos Vyčiai su centro valdybos pirmininke Onute Wargo, Pietryčių LB apygardos padaliniai, įvairios lietuvių visuomeninės ir religinės organizacijos. Ypač didelę atsakomybę nešė ir darbo našumą pakėlė iniciatorius Paulinas kun. Timotiejus Burkauskas. Kilęs iš prie Waterburio, CT, gyvenusios ankstesnių ateivių šeimos, kun. Burkauskas jau daugelį metų savo energiją skiria lietuvių tautos vardo garsinimui amerikiečių tarpe. Jo organizuojamos maldos dienos už Lietuvą turi ryškų tautinį bruožą. Maldos dienos plačiai išreklamuojamos vie-

tinėje spaudoje, didžiuliai užrašai pasitinka atvykstančius, šventovėje iškabinamos keliasdešimt pėdų ilgio trispalvės, o valgykloje gaunami lietuviški patiekalai. Tai pavyzdį teikiąs vieno asmens ryžtas būti lietuvių tautos ambasadoriumi kitataučių vienuolyne.

Maldos dienoje už Lietuvą dalyvaujant Lietuvos atstovui Washingtono ir Vatikane, aukštesiems hierarchams, kunigams, chorui, rengėjus vargina vienas klausimas — kaip kvietimą dalyvauti priims Rytinio Amerikos pakraščio lietuviai? Ar ryšis jie leistos į kelių valandų kelionę po dalyvavimo Chicagoje vykusiose kultūros dienos? Norisi tikėtis, kad kvietimą tautiečiai priims ir nepabijoj kelionės į prie Doylestown miestelio esančią šventovę. Aukščiausiam juk turime tiek daug už ką padėkoti, ir iš asmeninio ir iš tautinio taško. Tesujungia mus šventovėje bendra malda, kad visų troškimai greitai išsipildytų.

Kaip vykti? Atvykstantieji iš tolimesnių vietovių yra raginami naudotis Pennsylvania Turnpike ir išvažiuoti Exit No. 27. Išvažiuos, važiuoti Route 611 šiaurėn, į Doylestown miestelio pusę. Pravažiavus Route 313, sukiti į kairę ir privažiavus Ferry Road vėl sukiti į kairę. Porą mylių privažiavus Ferry Road, šventovės bus dešinėje kelio pusėje.

Alg. Gč.

MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ MININT 50-ąSIS LIETUVIŲ TAUTOS Į SIBIRĄ TRĖMIMO METINES

birželio 15 d., šeštadienį, 1 val. popiet
Švč. Mergelės Marijos Šventovėje,
Ferry Road - Doylestown, PA 18901

- Šv. Mišios ir iškilminga procesija
- Palaiminimas Švč. Sakramentu
- Tautodailės ir leidinių paroda
- Lietuviški valgiai šventovės valgykloje

Dalyvauja:

- Vilkaviškio vyskupas JUOZAS ŽEMAITIS
- Lietuvių išelvių vyskupas PAULIUS BALTAKIS, OFM
- Ukrainiečių katalikų arkivysk. STEPHAN SULKYK
- Pamokslą sakys kun. JUOZAS ANDERLONIS.
- Šv. Jurgio liet. parapijos Philadelphia klebonas
- Giedos Apreiškimo parapijos choras, Brooklyn, NY

Organizuokime autobusus arba
atvykime automobiliais

THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOVA
Ferry Road — Doylestown, PA

Šventovė pasiekama: NJ TPK South, PA TPK, Exit 27,
Doylestown-Willow Grove, 611 North To 313

Lietuviška spauda yra pats
svarbiausias ginklas kovoje
dėl Lietuvos laisvės. Paremk
ją auka!

IŠ VISUR

— St. Lozoraitis, Lietuvos atstovas Vatikane ir Washingtono, dalyvaus Maldos Dienoje už Lietuvą. Iškilmės įvyks birželio 15, šeštadienį, 1 val. popiet Marijos šventovėje Doylestown, PA.

— George K. Haydu, Sr., žymus Amerikos vengrų veikėjas, per Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centrą praneša apie American Hungarian Federation New Yorke priimtą rezoliuciją Lietuvos, Latvijos ir Estijos naudai. Ji buvo pasiūsta visoms Jungtinių Tautų narėms — valstybėms bei visiems JAV senatoriams ir kongresmenams. Pasi-piktinę sovietų smurtu Pabaltyje ir Amerikos nereagavimu bei prisimind savo krašto kančias 1956 m., 500 Vengrijos nepriklausomybės minėjimo dalyvių, visų Amerikos vengrų vardu, ragino JAV valdžią ir jos sąjungininkus pirmoje savo darbų eilėje "sutramdyti mirštančias, bet dar pavojingas sovietų ekspansionizmo liekanas". Vengrai prašo, kad Vakarų valdžios į kiekvieną šios grėsmės apraišką atsakytų bausminėmis sankcijomis "tiek ilgai, kiek reikės, kad priversti sovietus atsitraukti".

— LB Hartfordo apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. B. Zdanytės, rengia birželinių išvežimų minėjimą birželio 9, sekmadienį. Minėjimas prasidės mišiomis 9 val. ryto Švč. Trejybės bažnyčioje. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Po mišių minėjimas tęsiasi parapijos salėje. Kalbės Andrius Eiva iš Brockton, MA.

— Hamiltono teatras "Aukuras" birželio 9, šį sekmadienį, atvyksta į Torontą ir Lietuvių namuose suvaidins Antano Škėmos dviejų veiksmų veikslą *Vienas ir kiti*. Veikalas labai tinkamas trėmimams į Sibirą paminėti.

— Lietuvos Vyčių centro valdybos susirinkimas įvyks šeštadienį, birželio 15, Šv. Antano parapijoje, 3550 W. Vernon Highway, Detroit, MI. Pradžią 11:30 v. r. Centro valdybos pirmininkė Ona Klizas Wargo primena valdybos nariams paruošti savo veiklos pranešimus (apie 30 egz.).

— Andrius Rudolfas Mironas, rašytojas ir kūrėjas, sulaukęs premijų, gegužės 30 d. atšventė 80 metų amžiaus sukaktį.

— Anatolijaus Kairio 3 veiksmų pjesė *Mūsų vaikai*, pastatyta Šiaulių profesinio teatro, keliauja po visą Lietuvą. Jau buvo Šiauliuose, Kaune, Mažeikiuose, Rokiškyje, Jonavoje ir kitur. Režisierė Audronei Bagatrytei Šiaulių mokytojų namai paskyrė piniginę premiją už režisūrą, o Chicagoje ją artistė Audrė Budytė už gerą pagrindinio vaidmens atlikimą gavo sidabrinę lapę.

— Kanados skautų skaučių stovykla įvyks rugpjūčio 4 - 18 "Romuvoje".

— "Miško ženklas" Gilwellio kursai Camp Pomperaug, Union, CT, įvyks rugpjūčio 17-24.

— Kario Žurnalui paremti tradicinė ramovėnų gegužinė Clevelande įvyks rugpjūčio 4 prie ežero tarp Landseer ir Canterbury gatvių. Pradžią 12 val. vidurdienį.

Kiekvieną sekmadienį į Šv. Andriejaus bažnyčią, New Britain, CT, per lietuviškas mišias susirenka apie 80 tautiečių. Jų tarpe yra 12 Juozų. Nuotraukoje jie prie jų garbei suruošto Juozapinių vaišių stalo, kurį paruošė jų žmonos. Iš k. į d.: Juozas Rakšys, Juozas Leiberis, Juozas Petuška, Juozas Liūdžius, Juozas Slanina, kun. Juozas Matutis, buvęs Hartfordo Šv. Trejybės parapijos klebonas, o dabar Šv. Andriejaus parapijos klebono kun. Jono Rikteraičio asistentas, Juozas Vaiciekauskas, Juozas Skobeika, Juozas Džugauskas, Juozas Šemanskis ir Juozas Arlauskas. Trūksta Juozo Balčiūno.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirties atvežti.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Valnių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

NAUJA KNYGA

Lietuvių kalbos vadovėlis angliškai *Introduction to Modern Lithuanian* išleistas nauja laida. Kaina \$25. Prie knygos labai tinka įkalbėtų tekstų 4 kasetės, — kaina \$40. Persiuntimui pridėdama \$3.00.

Vlado Kulboko naujausia knyga *Laiko pagarbėstai* jau gaunama *Darbininko* administracijoje. 336 psl. Kaina \$8.00, plus persiuntimui \$1.50.

Dr. Konstancijos Paprockaitės-Šimaitienės knyga *Moteris su baltu chalatu* jau platinama *Darbininko* spaudos kioske. Jos kaina 20 dol., persiuntimui pridėti 2 dol.

Jono Dainausko *Lietuvos bei lietuvių krikštas ir 1387-ji metai*. Išleido Vydūno fondas, Chicago. 1991 m. Kaina 15 dol. Persiuntimui pridėdama 2 dol. Galima gauti *Darbininko* spaudos kioske.

Lietuvos žemėlapis (J. Andriaus) didelio formato, gaunamas *Darbininko* administracijoje. Kaina su persiuntimu 12 dol.

Algirdo Gustaičio *Karas braukia kruviną asarą* — Antrojo pasaulinio karo dienoraštis. Didelio formato, 240 iliustracijų — nuotraukų, atspausdintų žemėlapių. Gaunama *Darbininko* administracijoje. Kaina su persiuntimu 35 dol.

Nauja knyga gauta *Darbininko* administracijoje. Jos autorė Ava Saudargienė. Knyga vadinasi — *Anapus Horizonte*, Australijos apysakos. Knyga turi 188 puslapius. Sudėta 19 pasakojimų. Išleido Nidos Knygos Klubas Londone 1989 m. Kaina 12.50 dol. Knygos persiuntimui pridėti 1 dol.

Neužmirškime lietuviškos knygos. Ji šaukte šaukiasi mūsų pagalbos. Nusipirkime bent vieną lietuvišką knygą per mėnesį.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

VISI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ siunčiami su PRISTATYMU Į NAMUS papigintomis kainomis. Drabužiai, maistas, vaistai — KIEKIAI NERIBOJAMI, MUITO NĖRA. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436 - 7772.

PARDUODAMAS NAMAS

Graži aplinka, patogi vieta vieno aukšto, pigus išlaikymas

Netoli nuo 44-to ir 21-mo kelių kryžkelės. Putnam, CT

Kreiptis:

Jonas V. Strimaitis
(203) 651-0261
(203) 651-8376 fax

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licenzija V/O "VNESHPOSYLTORG"

Gera žinoma firma su 30-ties metų patirtimi gerai ir greitai aptarnauja savo klientus siunčiant

SIUNTINIUS — DOVANAS su apmokėtu muitu

į TSRS, tame tarpe į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kt. GAVĖJAS NIEKO NEMOKA, VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Klientų patogumui visi mūsų agentai turi didelį pasirinkimą aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Turime pardavimui mašinas: "Volga", "Žiguli", "Volvo", "Toyota".

VISI DRABUŽIAI, MEDŽIAGOS IR MAISTO PRODUKTAI, IŠSKYRUS ELEKTRONINĘ APARATŪRĄ BEI ODOS IR KAILIO IŠDIRBINIUS, DABAR PERSIUNČIAMSI BE MUITO.

Dėl informacijos prašome kreiptis į mūsų pagrindinę kontorą arba į visus mūsų agentus.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

25 West 45th Street, Room 301 A

New York, NY 10036

Tel. (212) 869-0347

BOSTON, MA 02127
BROOKLYN, NY 11222
BUFFALO, NY 14212
CHICAGO, IL 60622
CHICAGO, IL 60622
CLEVELAND, OH 44134
FORT WAYNE, IN 46808
HAMTRAMCK, MI
HARTFORD, CT 06106
HERKIMER, NY 13350
INDIANAPOLIS, IN 46227
IRVINGTON, NJ 07111
LAKEWOOD, NJ 08701
LOS ANGELES, CA 90046
MIAMI BEACH, FL 33139
MINNEAPOLIS, MN 55418
NEWARK, NJ 07106
NEW YORK, NY 10009
PHILADELPHIA, PA 19116
PITTSBURGH, PA 15203
ROCHESTER, NY 14621
TRENTON, NJ 08611
WATERVLIET, NY 12189
WORCESTER, MA 01607
WHEATRIDGE, CO 80033

632 Dorchester Avenue
661 Manhattan Avenue
701 Filmore Avenue
2242 W. Chicago Avenue
1723 W. Chicago Avenue
6089 State Road
1807 Beineke Road
11415 Jos Campau Avenue
1839 Park Street
RR No. 1, Box 765 McKennan Rd.
3216 St. Jude Drive
1082 Springfield Avenue
901 E. County Line
7706 Santa Monica Blvd.
1352 Washington Avenue
2422 Central Avenue N.E.
698 Sanford Avenue
122 First Avenue
10182 Bustleton Avenue
1307 E. Carson
681-683 Hudson Avenue
703 So. Broad Street
1828 3rd Avenue
22 Carlstad Street
4330 Quay Street

Tel. (617) 268-1303
Tel. (718) 389-6747
Tel. (716) 895-0700
Tel. (312) 235-7788
Tel. (312) 666-3985
Tel. (216) 884-1738
Tel. (219) 432-5402
Tel. (313) 365-6350
Tel. (203) 232-6600
Tel. (315) 886-3939
Tel. (317) 787-0052
Tel. (201) 374-6446
Tel. (201) 363-2251
Tel. (213) 656-1962
Tel. (305) 532-7026
Tel. (612) 788-2545
Tel. (201) 373-8783
Tel. (212) 533-2906
Tel. (215) 969-1150
Tel. (412) 481-2750
Tel. (716) 544-2151
Tel. (609) 393-9455
Tel. (518) 274-5242
Tel. (508) 798-2868
Tel. (303) 422-4330

Laikrodis "LIETUVA"

Malonu nešioti
Puiki dovana!

Kiekvienas laikrodis:

- * turi Laisvosios Lietuvos žemėlapi tautinės vėliavos spalvose;
- * Po žemėlapiu stambiomis raidėmis užrašyta LIETUVA;
- * Laikrodis plonas, paauskuotas ir nebijantis vandens;
- * Tikros odos dirželis;
- * Kvarco mechanizmas su vienerių metų garantija.

Šie laikrodžiai buvo suplanuoti ir pagaminti tos pačios kompanijos, kuri tokios pat geros rūšies laikrodžius parduoda IBM, NBC, Xerox ir kitoms didžiosioms U.S. firmoms.

Užsakymo lapas:

Vardas

Adresas

Skaičius: vyriškų laikrodžių

moteriškų laikrodžių

Kalifornijos gyventojai prideda 6.75% (\$2.69) už kiekvieną laikrodį.

Kaina: 1 laikrodis US \$39.90
2 laikrodžiai \$72.90
3 arba daugiau laikr. po \$32.90
Persiuntimas (už užsakymą) 2.95

"The LITHUANIA WATCH"
BALITIC ENTERPRISES
249 Via Tavera, Encinitas, CA 92024

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemoka-

mai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į ban-

ką ar juos atsikimti, tai galite atlikti namie bet

kuriuo laiku. Jūsų slantę gavęs, bankas tuoj į-

traukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrin-

mas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius

procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo bū-

do per paštą skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 5:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gulliver Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. - Thurs. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401

CHICAGOJ: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333

FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350

WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

Cypress Hills kapinėse lankomi lietuvių karių kapai. Prie a. a. Stasio Gudo kapo iš k. Malvina Klivečkienė, Marina Raulinaitienė, Alfonsas Samušis, Zigmas Raulinaitis, Aleksandras Vakselis, Vanda Sutkuvienė, Jonas Klivečka, Genovaitė Meiliūnienė, Eleonora Penikienė, Jurgis Zabielskis. Gėles prie paminklo deda Irena Vakselinė. V. Maželio

KARIŲ KAPŲ LANKYMAS

Gegužės 25, šeštadienį, surengtas tradicinis karių kapų lankymas. Rengė ramovėnai, šauliai, birutietės.

Pirmiausia pranciškonų vienuolyno koplyčioje buvo mišios už mirusius, žuvusius lietuvių karius. Mišių pradžioje ramovėnų pirmininkas Aleksandras Vakselis perskaitė čia mirusių karių pavardes. Mišias aukojo ir tai progai pritaikytą pamokslą pasakė Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Po mišių visi nukeliavo į Cypress Hills kapines. Čia pradžioje buvo sukalbėtos bendros maldos, paskui aplankytas kiekvienas kapas. Kapas buvo pašlakstytas švęstu vandeniu, palaimintas. Padėta gėlių. Iš viso taip aplankyta apie 40 kapų.

Aplankę kapines, sugrįžo visi į Kultūros Židinį, kur turėjo bendrus priešpiečius. Tai graži tradicija, kai prisimenami ir pagerbiami iš mūsų tarpo išėję kariai, prisimenami ir žuvę dėl Lietuvos laisvės.

BROCKTON, MA, MIRĖ INŽ.VYTAUTAS EIKINAS

Širdies smūgio ištiktas, balandžio 21 mirė inž. Vytautas Eikinas. Buvo gimęs 1930 m., biržietis. Su tėvais atvyko į JAV 1950 m. Tarnavo Amerikos kariuomenėje Munchene, Vokietijoje.

Grįžęs iš kariuomenės, Vytautas įstojo į Northeastern Universitetą studijuoti statybos inžinerijos, bet jį viliojo mechanika. Tad perėjo į Wentworth institutą studijuoti mechanikos inžinerijos, kurią ir baigė. Dirbo Corrigan Eng. Co. Kaip konvejerių inžinierius, lankėsi Jugoslavijoje gauti konvejerių užsakymų. Po kiek metų jo darbovietė iš Bostono išsikėlė. Nenorėdamas skirtis su tėvais ir draugais, jis liko Bostone ir dirbo Stone ir Webster Eng. bendrovėje kaip instrumentacijos inžinierius.

Dainavo komp. Juliaus Gaidelio vyrų, mišriam chore ir vyrų sekstete, kartais atlikdamas solo partijas. Paskutiniu laiku priklausė Brocktono Šv. Kazimiero parapijos chorui (ilgus metus buvo jo pirmininku) ir Bostono Vyrų sekstetui.

Vytautas Eikinas

Velionis įsteigė Bostono sporto klubą ir įjungė į jį beveik visą lietuvišką jaunimą. Dar praėjusiais metais jis Bostone surengė sporto šventę, kurioje dalyvavo Amerikos, Lietuvos, Kanados, Australijos ir kitų kraštų lietuviai sportininkai. Šiomet vasarą planavo su savo klubu vykti į sporto šventę Lietuvoje.

Priklausė Lietuvių Piliečių draugijai ir kurį laiką ėjo pirminko pareigas, buvo Kredito unijos Taupa vicepirmininkas, valdybos nariu inžinierių-architektų sąjungoje ir kt.

Netikėta mirtis sukrėtė visą Bostono apylinkę. Skaudi žinia pasiekė visus N. Anglijos lietuvius. Liudėdami liko ir jo motina Ona Eikininė, žmona Dana, dukros Audra ir Vilija ir broliai Vladas ir Romas su šeimomis.

Šermenys Ed. Vaitekūno laidotuvių patalpoje atsilankė apie 2000 žmonių. Religines apeigas atliko Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Petras Šakalis ir Tėvas Rafaelis Šakalis, OFM. Atsisveikinimą pravedė dr. Kuncaitis. Kalbėjo Kredito unijos pirm. R. Veitas, skautų vardu sk. Kiliulis, seksteto vardu Banaitis, Piliečių draugijos — Skabeikis ir kiti.

Balandžio 24 Šv. Kazimiero bažnyčioje Brocktone gedulingas mišias atnašavo klebonas kun. Petras Šakalis, asistuojant kun. A. Abračiūnui ir Tėv. R. Šakaliui, OFM. Pamaldų metu giedodavo Šv. Kazimiero parapijos choras ir sekstetas. Velionis palaidotas Kalvarijos kapinėse, Brocktone, šalia savo tėvo.

Gili užuojauta motinai Onai Eikinienei, žmonai Danai, dukroms Audrai ir Vilijai ir broliams Vladiui ir Romui su šeimomis. Vaclovas Senūta

ninkės kūrinium, savo išraiškos idėja išsiskiriančiu iš kitų konkursinių darbų.

G. Apanavičiūtės koncertai

Gegužės 18 Lietuvių Piliečių Klubu salėje ir gegužės 21 Cambridge Dante Alighieri kultūros centre vyko solistės Gražinos Apanavičiūtės koncertai. Koncertų organizatorius ir akompaniatorius — komp. Darius Lapinskas. Plati ir įvairi koncertų programa atspindėjo dainininkės pasiruošimo lygį bei balso technikos galimybes. Lietuvių liaudies ir šiuolaikinių kompozitorių kūriniai, operos arijos, italų Baroque kamerinė klasika, visa tai skambėjo sodriomis tembro spalvomis su savita atlikimo išraiška.

E. Vasyliūnienės paroda

Dvi savaites Cambridge Public Library vyko Elenos Vasyliūnienės tapybos paroda (gegužės 13 - 25). Lankytojų dėmesiui buvo pateikti aliejumi tapyti paveikslai realistiniais jūros ir gamtos vaizdais, dvelkiant Lietuvos nostalgija, bei natūrmortui. Paroda susilaukė šiltų įvertinimų ir susidomėjimo iš Lietuvos kilusios dailininkės kūryba.

L. Ž.

PALAIDOTAS JONAS RŪTENIS

Jonas ir Verutė Rūteniai, daugelį metų gyvenę New Yorko apylinkėje, prieš keliolika metų išsikėlė į Hyannis, MA. Jonas po sunkios ligos mirė gegužės 17. Ten Cape Code ir buvo palaidotas. Buvo pašarvotas Doane Beal & Ames Funeral Home. Atsisveikinimas buvo gegužės 19, sekmadienio vakare.

Maldas sukalbėjo vietos parapijos klebonas, pačiam atsisveikinimui vadovavo velionio sūnus Gražvydas Rūtenis. Cape Codo LB apylinkės vardu atsisveikino pirmininkas Alfonsas Petrutis. Ramovėnų vardu kalbėjo Vladas Jančauskas.

Sūnus Gražvydas labai jautriai prisiminė savo tėvą. Jis išreiškė tėvo mintis savais žodžiais, kad, kai jis išeis į tylų pasaulį ir paliks visus, nekaltus apie jį su ašarom. "Būkite linksmi su šypse-

na, jog aš čia su jumis. Kai mato te gražią gėlę, išgirstate gražią dainą, — prisiminkite mane. Jus visus mylėjau, daug padaryti norėjau, bet tylaus pasaulio var-tus aš pamačiau. Mirti nebijau, bet palikti jus sunku. Ateityje vėl mes būsimė kartu. Jūsų lauk-siu".

Mišios buvo Our Lady of Victory bažnyčioje. Mišias aukojo Anglijoje gimęs lietuviškos kilmės misijonierius kun. Frank Špakauskas, jam asistavo klebonas kun. John Perry.

Skaitymus atliko anūkai: Ema Primavera ir Paul Rūtenis, auks nešė Laura Rūtenytė ir dr. Arūnas Kumcaitis. Karstą nešė trys anūkai ir trys Osmolskiai, kuriems velionis buvo dėdė.

Palaidotas Šv. Pranciškaus Ksavero kapinėse.

Ruošiamasi minėjimui

Šv. Kazimiero bažnyčios salėje Brocktone gegužės 23 įvyko Baisiojo Birželio minėjimo išplėstinis narių susirinkimas. Dalyvavo org. komitetas, pirm. Brutenis Veitas, Naujosios Anglijos lietuvių parapijų kunigai ir visuomenės atstovai. Buvo aptarti nuveikti pasirošimo darbai, einamieji reikalai ir planai. Baisiojo Birželio minėjimas įvyks birželio 16 d. 4 val. popiet Bostono Šv. Kryžiaus Katedroje,

Laidotuvių metu "Dovanos Lietuvai" fondui suaukota arti 1200 dol.

Palaidotuviniai pietūs buvo Mildred restorane.

Į laidotuves buvo suvažiavę visi vaikai, sesuo Ona Osmolskienė iš Richmond Hill, NY, svainis A. Deikis su žmona iš Floridos ir kiti artimieji. (p.j.)

A. A.
MARIJAI KAREČKIENEI - BUTKYTEI,
mūsų klubo ilgametei narei, mirus, jos broliui Vaclovui Butkiui ir kitiems artimiesiems reiškiam gilią užuojautą.

LMK Federacijos
New Yorko klubas

A. A.
JONUI RŪTENIUI
mirus, jo mylimą žmoną Verutę, dukrą Margaritą, sūnų Gražvydą ir jų šeimas, seserį Oną Osmolskienę ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia-

Ona ir Aleksandras Keniausiai
Krikšto duktė Audrė ir Gediminas Čampės
Kazimiera ir Adolfas Čampės

Kai pavasaris skleidė
pirmuosius žiedus —
Mirtis pasibeldė į mūsų namus

A. A.
KAZYS ADOMAVIČIUS,

mūsų mylimas vyras, tėvas ir senelis, baigė šią žemišką kelionę, ramiai užmerkdamas akis 1991 metais balandžio 26 dieną Centerville, Cape Code.

Skausme liko žmona Ona, sūnus Viktoras su šeima, dukrės Birutė ir Ramunė, sesuo Lietuvoje Liuda Linkevičienė ir daugybė giminių Montrealyje ir Australijoje.

Ilsėkis Viešpaties ramybėje!

Lūdesyje likusi visa šeima

A. A.
JONUI RŪTENIUI
mirus, jo žmonai Veronikai, mūsų klubo ilgametei narei, ir kitiems artimiesiems reiškiam gilią užuojautą.

LMK Federacijos
New Yorko klubas

Lietuvos Kariuomenės Karininkui
A. A.
JONUI RŪTENIUI
mirus, jo žmoną Veroniką, dukrą Margaritą, sūnų Gražvydą su jų šeimomis ir seserį Oną Osmolskienę su šeima bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Elena ir Henrikas Andruskos

Brangiam broliui ir dėdei
A. A.
JONUI RŪTENIUI
mirus, mielą Onutę Osmolskienę ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

New Yorko vyr. skaučių
Židiny V I L I J A

A. A.
JONUI RŪTENIUI
mirus, žmonai Veronikai, dukrai Margaritai, sūnui Gražvydai su šeimomis, seseriai Onai Osmolskieni ir artimiesiems reiškiam gilią užuojautą.

L.B. Cape Codo apylinkės
valdyba ir nariai

DARBININKAS

Administr. (718) 827-1351
Redakcija. (718) 827-1352

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuošas (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį sekmadienį, birželio 9 d., 3 val. popiet Maironio mokyklos mokslo metų baigimo iškilmės.

Vilniaus Jaunimo teatras birželio 10, pirmadienį, atvyksta į New Yorką. Į Joyce teatrą atvežami du spektakliai: *Dėdė Vania* ir *Kvadratas*. Jeigu kas pagaidautų vilniečius pasitikti, jų lėktuvus, (skrydis LOT 6) nusi- leis JFK aerodrome birželio 10 d., 2:10 P.M.

Maironio lituanistinės mo- kyklos abiturientų išleistuvės bus birželio 9 Kultūros Židinyje. Pradžia 3 v. popiet. Bus iškil- mingas mokslo baigimo aktas, paskui vaišės.

Šių metų Maironio mokyklos abiturientai gaus įvairių dova- nų, kaip jau yra įprasta. Knygo- mas apdovanos ir LB NY apygar- dos valdyba ir NY šaulių kuopa. Abiturientų išleistuvės ir mokslo metų pabaiga bus šį sekmadienį, birželio 9, Kultūros Židinyje. Pradžia 3 val. Žiūr. skelbimą.

Tragiškojo birželio minėjime, kuris bus paminėtas birželio 16, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje, kalbės įtakin- gas svečias iš Lietuvos. Taip pat bus ir meninė dalis. Minėjimą rengia Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba. Ta proga pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus 11 val. Organizacijos prašomos daly- vauti su vėliavomis ir bažnyčioje ir salėje.

Viešnios solistės: Sigita Tri- makaitė, Asta Krikščiūnaitė ir jų dainavimo mokytoja Aldona Vi- lčiškaitė-Kisieliene svečiavosi Greenwich, CT: Jos buvo vieš- nios Irenos ir Jurgio Valaičių. Pas juos buvo sustojusi Asta Kri- kščiūnaitė, atvykusi iš Klaipėdos. Paskui prisijungė ir Sigita Trimakaitė ir jų mokytoja Aldona Kisieliene-Vilčiškaitė. Jos giedojo bažnyčioje. Green- wich, CT gyvena Gražina Tucci, žinoma madų specialistė. Jos na- muose viešnios irgi pasirodė su savo dainavimu. Muzikos kriti- kas jas aprašė *Thune Associates* žurnale, įsidėjo jų nuotrauką, drauge aprašė jų kiekvienos isto- riją ir kas dabar dedasi Lietuvo- je, kaip Amerikos lietuviai ren- gia demonstracijas dėl Lietuvos laisvės.

LB New Yorko apygardos su- važiavimas kviečiamas birželio 15, šeštadienį, Kultūros Židinyje. 9 v. registracija, 10 val. posėdžiai. Bus renkama LB apy- gardos valdyba.

Tėv. Placidas Barius, OFM, lietuvių pranciškonų provincijolas, yra išvykęs į viso pasaulio pranciškonų provincijolų su- važiavimą, vykstantį San Diego, CA, iki 1991 liepos 2 d. Iki to laiko laisvojo pasaulio lietuviams pranciškonams vadovaus vice- provincijolas Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM.

LMK Federacijos New Yorko klubas savo susirinkime, pasku- tiniame prieš vasaros atostogas, nutarė paremti 50 dol. auka lie- tuvišką spaudą, kuria labiausiai naudojasi Klubas, ir lietuviškus veiksmus. Po 50 dol. paskirta *Darbininkui* ir *Dirvai*, Lietuvių Religinei Šalpai ir Kultūros Židi- nio išlaikymui. *Darbininko* leidėjai ir redakcija dėkoja LMK Federacijos New Yorko klubui už žestą ir taip pat kviečia šiuo pavyzdžiu pasekti kitas draugijas bei organizacijas. Jie visi naudo- jasi spaudos patarnavimu, nau- dojasi Kultūros Židinio patalpo- mis ir visi supranta, kad reikia remti Lietuvių Religinę Šal- pą. Tai padarykime dabar, prieš vasaros atostogas.

Viktorija Čecetienė vėl per- kelta į specialią ligoninę Beth Abraham Hospital, 612 Allerton Ave., Bronx, NY 10467, 3BR Room 357. Tarp kitko, Viktorija birželio 18 švenčia savo gimta- dienį. Redakcija ir New Yorko skaitytojai bei visi, kurie ją pažįsta, nuoširdžiai sveikina.

General Federation of Wo- men's Clubs metinis suvažiavi- mas vyksta birželio 5, 6, 7, 8 die- nomis Washington. Į šį suvažiavi- mą važiuoja LMK Federacijos pirmininkė Aldona Pintsch iš New Jersey, Salė Valiukienė iš New Haveno, Asta Ustjanau- sienė iš Harfordo ir dr. Marija Žukauskienė iš New Yorko.

NEUŽMIRŠKIME MALDOS

Per pereitą Lietuvos Vyčių centro valdybos posėdį, kuris įvyko kovo 16, New Haven, CT, Robertas Boris, Vyčių Šv. Kazi- miero gildos koordinatorius prane- šė, kad jam pavyko surasti 96 asmenis, kurie per parą, kas penkioliką minučių atkalbės rožančių už Lietuvos laisvę. Ro- bertas Boris, Lietuvos Vyčių centro valdybos narys, ne tik dvasiškai, bet ir medžiagiškai yra daug prisidėjęs prie Lietuvos šalpos.

Darbininko
redakcijos FAX
718 827 - 2964

Mikalojus Meškauskas, gimęs 1898 gegužės 8 d., Lietuvoje, mirė gegužės 27 Woodhavene, dukters Botilijos Šemašienės namuose. Buvo pašarvotas M. Shalins laidojimo namuose. Atsi- sveikinimo maldas atliko kun. Jonas Pakalniškis gegužės 28 d., gi gegužės 29 trečiadienį po mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje buvo nuvežtas į Fresh Pond krematoriumą ir su- degintas. Jo pelenai nuskraidinti į Kanadą ir palaidoti Mississau- gos lietuvių Šv. Jono kapinėse, kur ilsis jo anksčiau mirusi žmona. Liko dukra, anūkas ir anūkė su šeima.

PAGERBTAS SUKAKTUVININKAS ALBINAS STRAZDIS

(atkelta iš 5 psl.)

Pagaliau atsigręžkime į suka- tulininką. Albinas Antanas Strazdis gimė 1921 gegužės 10, Brook- lyn, NY, Marijos (Baležen- tytės) ir Kazimiero Strazdų šeimoje. Tėvai, emigrantai, tėvy- nės pasiilgę, 1932 grįžo Lietu- von, kartu parsiveždami Albina ir sesutę Anelę. Albinas įstojo į Ukmergės gimnaziją. Anot J. Sa- vaičio, iš karto klasėje nekaip jautėsi, nes kalbėjo lyg žydžiuo- damas (amerikonas!), bet apsi- pratus greit tapo pirmuoju mo- kiniu. Atstatą gavo 1940 birželio 15, pačią baisiausią Lie- tuvai dieną. Sesuo, Amerikos valdžios patarta, į JAV grįžo prieš pat karą. Albinas pasiliko ir 1940 rudenį pradėjo studijas VDU Statybos fakulteto, Staty- bos skyriuje. Dėl okupacijų Lie- tuvoj mokslas susitrukdė. Ame- rikoje vėl atsirado 1947. Brook- lyne įstojo į Polytechnic un- tą ir 1953 jį baigė B.C.E. (Bachelor of Civil Engineering) laipsniu. Tais pačiais metais, išlaikęs egzami- nus, gavo Professional Engi- neer licenciją darbuotis savo specialybėje New Yorko valstijoje.

Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubo narės, įvertin- damos *Darbininko* sunkų darbą ir talką lietuviybės išlaikyme, per valdybos išdininę Sofiją Sko- beikiene atsiuntė 50 dol. auką spaudai stiprinti. Nuoširdus ačiū.

Kas gali ir sutinka padirbėti pasilenkęs su rankiniu pjautuvu ir nukirsti apie 80 kvadratinį metrų plote aukštas, sustabarė- jusias piktžoles, paskambinkite 718 235 - 9218.

Nuomojamas butas, Sunnyside, NY, 5 min. nuo Manhattano, vienas miegamasis, apstatytas baldais, nauji įrengimai, šviesus ir švarus. Skambinti 718 849 - 1895.

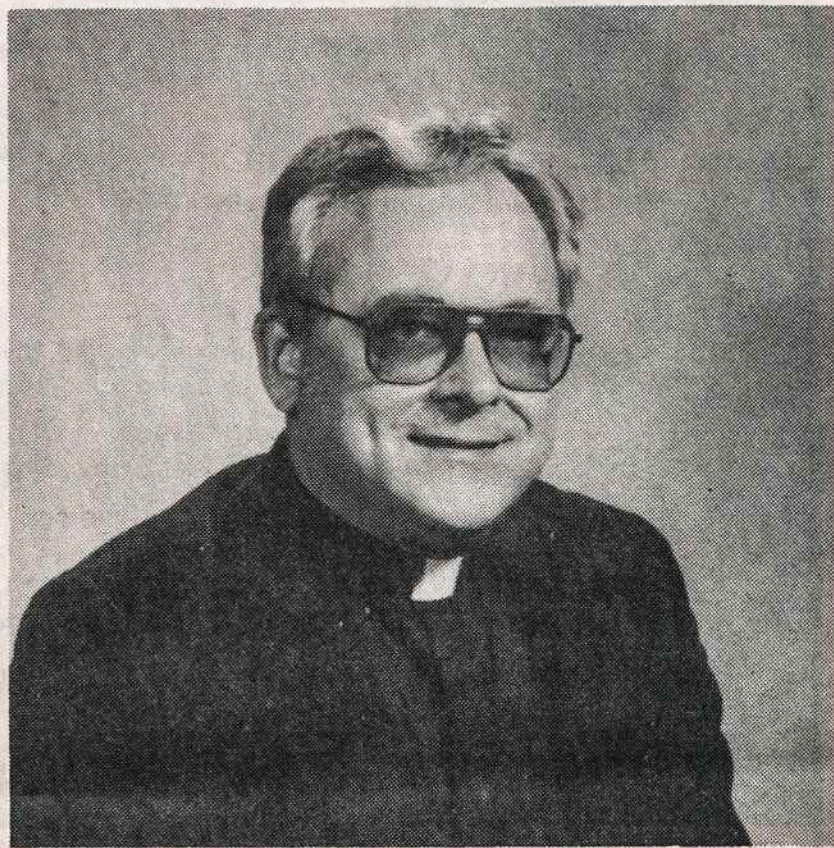
Dirbęs vyras ieško vieno mie- gamojo apartamento. Pageidau- jama Queens rajone, pas lietu- vius šeiminius. Skambinti po 4 val. popiet 518 346 - 2280.

NAUJAS "ŽAIBO" NR. 10. 22 svarai skaniausių mėsos pro- duktų: 4 dėž. po 0,5 kg kumpis konservuose, 2 kg file plėvelėje, 1,5 kg lietuviškas skilandis, 1,5 "Servilatas" dešra, 1 kg "Žalgi- ris" dešra, 2 kg "Sodžius" dešra. Pilna kaina — \$100. Kreiptis: "Žaibas", 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430 - 8090.

WANTED: Instant Cash paid for old oil paintings, frames, prints, antiques, books, trunks, watches, silver, records, statues, furniture, jewelry, sewing machines, rugs, au- tographs, linens, musical instru- ments, house contents and estates. Please call Sandy (718) 468-4215.

Danutė ir Algis Šilbajoriai čia veikė įvairiose organizacijose, prisidėjo prie Kultūros Židinio organizavimo, išlaikymo. Pasi- traukę į pensiją, liepos mėnesio gale išsikelia nuolatiniam apsigy- venimui į Daytona Beach, FL. Jų bičiuliai, su kuriais jie dirbo, liepos 15 jiems rengia draugiškas išleistuves, rankos paspaudimą ir palinkėjimą, neužmiršti New Yorko. Renginys yra uždaras, įėjimas tik su pakvietimais. Viešai nebus skelbiama ir jo pro- grama.

Už Juozą Jurkuvėną, kuris mirė 1990 birželio 10, pirmųjų mirties sukaktuvių proga mišios bus aukojamos Apreiškimo pa- rapijos bažnyčioje, Brooklyne, birželio 15, šeštadienį, 11 val. ryto. Giminės ir draugai prašomi už jo sielą pasimelsti.

Kun. Kenneth Wicks

NAUJAS KLEBONAS MASPETHE

je. Po kurio laiko studijoms sugrįžo į minėtą Polytechnic University of Brooklyn ir 1960 studijas baigė magistro laipsniu — Master of Civil Engineering. New Yorko kelių bei greitkelių statyboje dirbo nuo pat 1947, tad ir mokslus eidamas. Pradėjęs ne- reikšmingu tarnautoju braižyklo- se, ilgainiui pasiekė vyr. inžinieriaus rangą ir vykdė mul- timilijoninių sumų kelių staty- bas. Išdirbęs net keturis dešimt- mečius, 1987 išėjo į pensiją.

Albinas 1948 metais vedė Rū- tą Milukaite. Su ja išaugino ir išmoksino tris vaikus. Sūnus Al- bertas Vytautas dirba AT&T firmoje kaip Staff Manager; vedęs, augi- na dvi dukreles ir sūnų. Duktė Joana Rūta — biochemijos dak- tarė (PHD); ištekęs, augina du sūnus. Pagaliau sūnius Liuci- jus Algis, mechaninės inžineri- jos magistras, dirba Mitre firmo- je netoli Bostono. Po didelių pa- stangų, 1965 Albinui pavyko iš ok. Lietuvos atsiimti abu tėvus. Tėvas mirė 1983, o motinėlė dar tebegyvena Greenport, Long Island, NY. Sesuo Anelė mirė 1985-aisiais.

Jubilatas Albinas ir Rūta Strazdziai Sunny Hills gražiai įsikūrę prie Boat Lake švairių vandenų. Abu priklauso LB Sunny Hills apylinkei ir Šv. Te- resės katalikų parapijai, kur Al- binas, pamainomis su kitais dviem, eina skaitytojo — lekto- rius pareigas. Turi gražų barito- no balsą ir kartais dainuoja antro- sios jaunystės chore, kur jis labai reikalingas. Nepamiršta New Yorko ir uoliai skaito *Darbinin- ką*.

Jubilatui linkiu daugelio gražių, sveikų metų!

Alfonas Nakas

Viešpaties Atsimainymo lietu- vių parapijos nauju klebonu Ma- spethe paskirtas kun. Kenneth Wicks. Dabartinis klebonas prel. Pranas Bulovas balandžio mėn. sulaukė 75 metų amžiaus. Pagal vyskupijos potvarkius jis spalio mėn. pasitraukia iš klebo- no pareigų ir pasilieka altaristu toje pačioje parapijoje.

Kun. Kenneth Wicks yra gi- męs 1937 liepos 26. Iš abiejų tėvelių pusės yra lietuvių kilmės. Nuo mažens kalba lietu- viškai. Lietuviška pavardė yra Vazavičius.

Baigęs parapiinę mokyklą, ma- žąją seminariją bei Rochesterio kunigų seminariją, kunigu įšventintas 1963 birželio 1. Sep- tynierius su puse metų išstarnavo kitataučių parapijose, tada buvo paskirtas į Apreiškimo parapiją

The Catholic Advocate gegužės 29 numeryje lietuviš- kiems reikalams skyrė beveik visą puslapį. Aprašoma dr. Jokūbo Stuko radijo valandėlės 50 metų sukaktis. Įdėta nuotrau- ka, kur matosi svečias vyskupas iš Lietuvos, vysk. J. Žemaitis, vietos klebonas prel. D. Pocius, prel. V. Balčiūnas ir Loreta bei Jokūbas Stukai. Ilgame straips- nyje aprašoma dabartinė padėtis Lietuvoje, Amerikos lietuvių reikalai ir pagaliau radijo va- landėlės sukaktis.

Nušovė lietuvių Brighton Beach, L. I., gegužės 23, ketvirtadienį. Atrodo, kad nušovė ten veikianti mafija, nes lietuvis kažkuo prekiaavo ir jį nušovė kaip konkurentą. Drauge buvo ir ki- tas lietuvis, jį tik peršovė, ir jis esąs paguldytas į ligoninę. Abu jaunuoliai neseniai atvykę iš Lie- tuvos.

Brooklyne, kur dirbo dvejus su puse metų. 1973 paskirtas Šv. Gabriėliaus parapijos East New Yorke administratoriumi, vėliau klebonu. 1983 m. paskirtas kle- bonu St. Catherine of Genoa pa- rapijoj, kur naudojamos anglų, prancūzų ir ispanų kalbos.

Norėdamas pasiruošti geres- nei lietuviškai pastoracijai, su Brooklyno vyskupo leidimu ir kviečiamas vyskupo J. Žemaičio, jis vyksta į Lietuvą ir ten pra- leidžia liepos, rugpjūčio mėne- sius. Taip nori jis atgaivinti savo kiek pamirštą lietuvių kalbą ir drauge susipažinti su dabar- tinėmis sąlygomis Lietuvoje.

K. P.

"ŽAIBAS" NR. 6 — MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druskos, dežė ananasų, 2 dėž. džiovintų slyvų, 2 dėž. razinų, 64 oz. alie- jaus, 1 dėž. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00. Kreiptis: "ŽAIBAS", 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430-8090.

BE BELGRADO IR MASK- VOS IR BE VARŠUVOS "MIE- LOS" SU LUFTHANSA PER BERLYNĄ SKRENDAM MIE- STAN GEDIMINO. Chicago- Berlynas-Vilnius. Sporto šven- tėn: liepos 23 — rugpjūčio 8 — nuo \$1,095.00. Sporto šventėn: liepos 25 — rugpjūčio 10 — nuo \$1,125.00. Meno ir muzikos šventėn: rugpjūčio 22 — rugsėjo 7 — nuo \$1,125.00. G. T. Inter- national, Inc., 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430 - 7272.

Dėl išsikraustymo pigiai parduodame baldus ir kitokius reikmenis. Prašome skambinti 846 - 7636.

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

rengiamas birželio 16, sekmadienį, šia tvarka: 11 val. r. pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. 3 val. popiet Kultūros Židinyje: — Paskaita — Meninė dalis

Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia NY LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS APYGARDOS VALDYBA

MAIRONIO MOKYKLOS MOKSLO METŲ PABAIGTUVĖS

1991 m. birželio 9 d., sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje, Brooklyne

— Mokyklos baigimo atestatų įteikimas —

Meninėje programoje pasirodo tautinių šokių grupė TRUYPTINIS, vadovaujama *Jadvygos Matulaitienės*

Karšti pietūs (7 patiekalai, šampano butelis ant stalo) — Šokiai prie modernios ir romantinės muzikos —

Įėjimas: asmeniui 20 dol., moksleiviams 10 dol., lituanistinės mokyklos studentams — nemokamai.

Stalus ir bilietus galima užsisakyti pas:

Bork — 718 805-3812

Laukys — 516 269-6293

Vaičiaitis — 914 634-8923

Ardytė — Juškenė — 201 351-3808

Visus maloniai kviečia

MAIRONIO MOKYKLOS TĖVŲ KOMITETAS